

1/A.

GYERMEKJÁTÉKOK

Csököly, 1970. okt. 18.

Kuminecz Imre 50 éves
sz. 1920.

117/A.

1

tíz perc alatt

Lány játékok:

Iskolás korukta emlékszem a lányok egy játékára. A lányok körbe-
álltak, egy kívül állt a körön kívül és ezt énekelte:

1) Hol játsz, hol kelte? - énekel (lásd: SN. 374.o.)
Szép Erzsébet anyany?

W Távcső j. KO

2

Akkor az megfogta a kezét és márt ketten mentek.
Ezaddig ment, amíg a kör el nem fogott. Közbe a tíz perc lejárt, - mondták,
hogy befelé, - akkor bementünk az iskolába.

Emlékszem a lányok ilyen labdajátékára is. Tíz perc alatt fogtak egy labdát
azba egyik odaállt, a többi még körbeállt, azba aki ügyesebb volt, ez mondta,
hogy, - dobta a labdát -

2) Egyszerre két-kettőre, három-háromra, öt-kilencre (elmondja)
Üsd ki hárs, tízenegyre,
Vaskoppantó, gyertyatartó.

L13

1

Zsupp!

Labdaj!

1/2 Labdaj. (E 119)
193/13. 116

Akkor letérdeltek.

E. Á.: Másik labdajáték mi volt?

K. J.: Az a:

3) Fobb kéz, bal kéz (elmondja)
Két kéz
Csat bátrány, csat
Du-du.

L12/2.

1/2 Labdaj.

1 2

Csököly, 1970. okt. 18.

Garzó Imréné, sz. 1900.

117/A.

4) Haj meludja, meludja... (énekel) (lásd: SN. 373.o.)

W Távcső j. KO

6

Kulakov Boriszue118/A.⑤ Csütközés

/Nem Egrüd A. gyűjt. /

①

.... Milyen játékot játszottak régen fiúk, lányok együtt?

K.B.: Hát csütköztek.

... Hogy megy az, tessék már elmondani.

K.B.: Csináltak a fiúk egy 25 cm-es csütköt.

... Miből csinálták?

KB: Fából, a fát kihégyezték, akkor letették, egy kanikát csináltak annak a közepébe, akkor amelle odaállt egy fiú bottal. A többi fiú még 15 m-re elállt messzebbre egy hosszú bottal, akkor az a fiú, aki önzte a csütköt, az kicsit arább állt, a többi az még feleje dobott. Akkor dobott feleje az egyik, ha eltalálta a csütköt, akkor a csütköt azát földobta, ő meg elmelegette a botot. De hogya elérte a fiút, aki eldobta a csütköt, akkor az lett a csütkös torzbb. A többi fiú újra dobálta sorba, nem találta el őt, hat, akkor a botja ott maradt. Azt föl is szabad volt venni, csak nem tudta, mert a csütkös szigazott a botok, hogy el ne szigye. Akkor ha a botot fölkapták, a csütkös közbe felállította a csütköt is futott utánuk. Amelyiket elérte, megsúrta, akkor az lett a csütkös.

L11

13 sp. j.
'csütkös'⑥ Kotyolás

/Nem Egrüd A. gyűjt. /

118/A.

K.B. Hát régen a mamák azt tartották, akora men kotyúni fiú, ott biztos, hogy lesz kotyolás-tyúk és lesz korán csirke. És a fiúk ezen rajtkaptak, mert kaptak kis ajándékot: diót, mogyorót, almát, meg pénzt, aminek még jobban önltek. És akkor eméntek kotyúni. Vittek be egy darab fát, arra ráültek és elkezdtek kotyúni.

2

Szabadi, 1970.

Sipos Jánosné (I?)

123/B.

Kis iskolás lányok az ^{iskola} udvaron gyakran játszottak társas játékokat és egy kedvenc játékuk volt amikor játszották ezt az iskolai

9

1/A.

KO! V

részdt. Az pedig úgy volt, hogy körbefogózkodtak láncszemen, a kezüket lendítették föl és vissza is köztan énekeltek, hogy: ^{10/3}
Isvilang, isvilangi róssa... (énekel) W CSW 374. 1966/174.1. KO
Gj.

7

Tregzemse, 1972. május 19.
(volt ürög)
Galambos Istváné, 69 éves
sz. 1903.

123/B.

8 Erik a meggyfa... (énekel)

W Terecs J. ^{7x} '83./29.1. KO
'66/155.1.
Tó!

E.A.: Hol tanulta ezt?
Bölcske, mikor iskolába jártam.

Torvaj, 1971. febr. 18.
Kottán néni házában
Virágóra

118/A.

Faj faj! Mid faj?

53

E.A.: Megkérdezem Kottán nénit, hogy milyen játékot szoktak játszani a régi fokban? ^{10/3.} Zalafon (Virágóra)

Kottán néni: A tollfoktoban szoktuk játszani ezt, hogy: Faj faj! Mid faj?
Szívem faj. Mi sértette?: Rozmaring. Akkor aztán amellik nem figyelt oda, hogy most az ő nevit hiáltjuk, akkor adott egy zalogot.

E.A.: Mindegyiknek volt egy ilyen virágóra?

K.N.: Mindegyiknek volt, egy virágóra. Mikor nem figyelt oda, odaadt a zalogot a játék végén a bíró kizalogítja. Aztán megmondta, hogy most öt csókot, vagy tíz csókot adja, - annyi csókot kellett adni annak a legelnynek.

E.A.: Próbálják elmondani.

K.N.: Hát úgy szoktuk csinálni, hogy volt egy bíró, aztán az mindenkinek a zalogot östrepedte. Aztán akkor szoktuk kérdezni, hogy: +MO?
"Szöre, szöre, - mi szöre?" A másik meg szfelelte, hogy: Zalafon

K.N.: "Kutyabőr". A harmadik meg megint mondta torzít, hogy: "Szőr, bőr, mi bőr? Azonja; hogy: "disznóbőr". Ez így ment sorba, addig amíg végig nem értünk a körön.

E.A.: Igen ám, de mikor adták zálogot?

K.N.: Mikor azt mondta, hogy madár bőr, akkor zálogot adott, mert a madárnak nem bőr van, hanem tolla.

E.A.: Milyen tüneteket rótt ki a fió?

K.N.: Csököt köllött adni, vagy kiment, azán háromszor megkenőtte az ajtó-szálfát, vagy bekiabálta a szizmakabát, hogy: "Édesanyám, de hülye vagyok!"

(10) K.N.: Megy a kosár.

X5

10/3. Kislélon
(K: "Hívom a ládát")

: Hagy gyűjön! Mi van benne?

K.N.: Három piros alma. Három szép legény. Neked adok egyet belőle, amelyik tetszik. Kit választó?

: Nem így, nem így Anus!

: Mondd meg, hogy melyet adsz?

: Kalaposat.

+140!

E.A.: A jellemzőjét mondják a legénynek.

K.N.: Azt mondja, hogy: "Nem kell nekem az, nem szeretem azt, mit maga mit: Rút a ruhája, rongyos a kis csizmája, hazamegyek estére, tollat tűzök a kalapjába."

: A másik mondja:

: Azt szeretem azt, azt kedvelem, azt, szép maga szép, szép a ruhája, aranyos a kis csizmája, hazamegyek estére, tollat tűzök a zsebjebe.

E.A.: És ez akkor tört, amikor a legényt már kiválasztotta?

: Igen, aki tetszett neki. Amelyik nem tetszett neki, akkor azt mondta Rút maga mit, mit a ruhája, rongyos a kis csizmája, hazamegyek estére, tollat tűzök a seggibe.

118/A

(11) Barsony ibolya-réska nagy a Duna... (askonyok énekelnek)

v 1966/125.

to

(4)

Tengőd, 1972. jún. 29.

Gál Dezsőné, 62 éves. sz. 1910-ben

125/B.

- (12) Itthon vagy-e hidas mester? / Elmődja / (1)
- Itthon vagyok csak most jöttem
 Erész átul a hidadon
 Nem eresztlek, mert nem tudom, ki nepei vagytok
 Tengyel fátko jó királyi!
 Az is nekünk ellenségünk
 Hiről való ellenségek?
 Minapáta. eme jöttetek
 Hidadon lábt elörtöktek
 Mégsem csináltátok meg
 Ácsok vagyunk, ácsorogunk
 Holnap délre visszajövünk
 Fenyőfától kifaragjuk
 Arany keggel végig kopogtatjuk
 Adjatok hordós tort
 A hordós tort most vizigrik
 Piros alma most pimbozik
 Odaadhatjuk azt a kislányt
 Kinek neve Rózika.

W E378. SW
 183 / 116... + 75
 66 / 163.
 100 SA 27.
 60 P 60.

E. Á: És eme jásztrani szokok?

Gál D. né: Igen. Körbeállnak, azkin akkor elcselkik a gyerekek és akkor egy kislány kiváll. En többet nem tudok róla.

E. Á: Igen, körben álltak a lányok? Középen állt, vagy a körből vált ki valaki?

Gál D. né: Nem, a körben állt középen valaki és akkor kiválasztotta azt a kislányt és azzal forogtak.

E. Á: Most ennek volt ániaja, dallama?

Gál D. né: Hát mi csak így szoktuk mondani.

- Vágt -

1/A.

Tengőd, 1972. jún. 29.
Gál Dezsi né, 62 éves, sz. 1910-ban.

⑥

13

Bujj - bujj zöld ág / Elmoudja /

Zöld leveleske

Nyitva van az aranykapu

Csak bujjatok rajta, rajta

Nyisd ki rózsám kapudat, kapudat

Hadd kenijem váradat, váradat

Mit kívánsz?

Három kemence kalácsot

Három piros almát

Egy szép lányt.

W

15A

125/B.

W

166/150.

183/48.

720.

Hidasj...

100 SN 4.

E.A.: De ennek már volt dallama!

Gál D. né: Nem tudom.

Gál D. né: Úgy jötték, hogy egy csomó gyerek körbeállt, aztán kettő-három meg kívülről járta a kört és akkor ^{azok} emeltek először, hogy: "Nyisd ki rózsám kapudat, kapudat"

Akkor aztán odaálltak a kapukhoz, kétgyíllott a kör és akkor kérdezett egy, hogy: "Mit kívánsz?" És akkor válaszolták rá és akkor kapott egy kalácsot, vagy egy piros almát, ami éppen jött.

E.A.: Vegyesen jötték?

Gál D. né: Igen, igen az esetek.

14

Aludj baba hajda hajda (Elmoudja)

Zárva van a pítat ajtó

Ládd milyen szép a napocska

Elaludt már mosolyogva

Aludj te is a jó nappal

Szállj le égből te kis auggal

Hozz kicsinynek arany hintőt

Jobbra rengőt, balra ringőt

Vidd a babát zöld erdőbe

Zöld erdőbe, rik meőbe

Fektesd le ott rózsá ággra

Függő arany nyokolyára

Féj felett lepke lengjen

Arany rigó fityegessen

Arany mókus elringassa

W

61

125/B.

Alcaló

(770 = kelato - zolalot)

100 SN 111

67 12

56

SN 369 B6

1/A.

(7)

Az alkötő folytatása
Édesanyja takargatta
Aludj kék hajso, hajso
Zárva van a piros ajtó.

E.A.: Ezt ilyen ritmusosan szokták mondani? Nem volt ennek dallama?

Gál D.-né: New. Jgy szoktak ezt. Húztuk a kocsit, azkén ilyen ritmus el van...

Szántódsonos, 1971. márc. 2.
Székely Balázské (1918) Jakabtelep
Pinkét Anna, 52 éves

127/A.

(15)

Cigánygyerekek nyitot kék... (énekel)

(t)

? to ?

KOV

Andocs, 1971. márc. 10.
Huszár Imréné, 42 éves, sz. 1930. Andocs
Torma Terézia

127/A.

W SU 377. ✓
720 - Telecsokj
Várkonyfalva
183/110-41. dp 89.
Hidaj. SN 377-3 df
dp 60
100 SW 27 to

~~(16)~~

Hol járt; hogy mész te Erzsébet asszony... (énekel)

(énekel)

(10)

(17)

Itthol vagy-e hidas-mester? (énekel)

(1)

KOV

(18)

Kiskocsa fürdik fekete tóban... (énekel)

(14)

127/A.

to

Andocs, 1971.
Palkovics István
Rózsa Mária, sz. 1921.

127/A.

(19)

Kiskamodó.

W

Földre szálltam,
Buzabemet pödögtem
Ódiján, fódiján

/Elmondja/

(EG)

Kiskamodó!

Balog Péter Balog Pál,

A kisa'moló folyókisa
Csöndörödik, pöndörödik,
Városi Lackó,
Kiteucodik tucskó,
Té vagy a fogó!

127/A

Csököly, 1971. máj.
Vajda Katica Néni

128/A.

20) Ispiláng, ispiláng ... (énekel)

9

o KO

Rimnyakovics, 1971.
Fandzso Györgyné, Jeli Ilonka, sz. 1909

128/A.

21) Ittkol vagy-e hidasmeister ... (énekel) 11

Kiegészítőt mondja: Mátés Márton, Rimnyakovics
sz. 1898.

Igal, 1972.
Máté Jozsefne, sz. 1905.

130/A.

22) Lillezés

X

Időx anyony: Amene van a fürdő, akkor enre mifelek megkerültük ezt a
tájt. Akkor lementünk, akkor még az alsó utcán. Azkín
annyi vót a nép, - a legény meg a lány -, hogy majdnem
az egész falut beérte.

E.A.: De melyik ünnepekor vót, vagy mikor?

11

: Húsvét másnapján.

E.A.: Az fontos. Az egész lakót szinte bejárták.

E.A.: Lillezésnek hívták és húsvét másnapján csinálták?

Azkín vót aki harmonikázott, meg hápogó. Akkor összekeleztünk,

Haj kéndázenk min pince ... (énekel)

?
o
SO
2N

Máté József, n. 1905.

E.Á.: Enne húzótk, karikáztk?
: Karikáztkunk

E.Á.: Fiúk, lányok együtt?

: ^{üggam.} Es több helyen megálltk így a falu szélén?

: Meg, meg; majdnem tíz-húsz lépésre már megálltkunk.

E.Á.: Mit vitték magukkal, milyen keresztmokat? Bakt nem vitték?

: Nem vittünk semmit sem.

E.Á.: De sekeresem vót?

: Volt picula, ... még ilyen tollból is e... fölhasították, azba elkezdte fújni, azba úgy bört, mint a kúgyok amikor se, azba kerzga a nyelvet.

E.Á.: Husvétkor ezt használták?

E.Á.: Ki tudna olyat csinálni nekem?

: En is.

Nagyberki

(Hornimereti Szakkör gyűjtése)

1969-ök.

134/B.

Gyerekek mondják el.

Szakkörünk 1969. szept. 1-e ök gyűjtötte össze azokat az adatokat, amelyek a Kaposmenti falvak néprajzára, irodalmi életének kialakulására, az ott lakó népek életének jellegzetes sajátosságaira utalnak. Közéjük tartozik a Nagyberki ÁH. Iskola-ban a kaposmenti falvak lakóinak gyermekei kúlvak. Mivel hornimereti szakkörünk még rövid időre tekinthet vissza, az idei év folyamán egy-egy község adatait gyűjtöttük csak ösze a következő szempontok alapján:

Keresük a lakóhelyek nevét, helyzetét, nagyságának alakulását.

Több foglalkozást fordítottunk a helységek történetére és végül a községek néprajzára, jellegzetes szokásaira, kulturális életre. Hornimereti makkörünknek 15 tagja van, ezek a kúlvok Áttalában, Szabdián, Hordáson, Kerszegesen laknak. Természetes tehát, hogy gyűjtőmunkát elsősorban ezekben a helységekben végeztünk.

Gyűjtőmunkánk során meggyőződünk arról, hogy ezekben a falvakban egy-egy jelshaphoz fűződő állandó jellegű néprajzi jellegzetesség majdnem megegyezik.

Ez az az igazság, hogy ezek a községek nem messze térnek el egy-mástól, pl. Szabdi Áttalával majdnem teljesen összejött.

A gyűjtőmunkát a következőképpen osztottuk fel egymás között. Volt aki a községek ismert népdalokat gyűjtötte össze, másik kúlvó, a napján el egyes hagyományok fűződő állandó jellegű néprajzi jellegzetességeket, mint a népdalokat a bebonásokat, voltak, akik a ragadásnyelveket. Sokat foglalkoztunk pl.

Áttala község kulturális életével.

Sikerült egy-két régi gyermekjátékot is összehajtogatni. Ilyen firkajáték volt régebben a diuckezés.

134/B

23

Diuckezés.

Képs-munka

(L9)

A fiúk mindkét végén kifaragott botot kényszeríttek. Utóbb vettek a kezükbe, majd kört rajzoltak a földre. Ennek közepébe lyukat vájtak kisorsolhák, hogy ki lesz a kezdő. Aki kezd, az a lyukon befekteti a diuckét, a mindkét végén kifaragott botot, az utóval rácsap a diucke egyik végére, mire az felrepül a levegőbe. A játékos az utóval pedig körüli a diuckét a körből. A körök körül álló többi játékos után fut is az, aki először megkaparintja a diuckét, beledobja a körbe. Ha a diucke beleesik a vájt lyukba, góztásként felváltja a körben álló piat.

134/B

24

Bakfüttyözés.

Képs-munka

(L12)

Színtén a fiúk játszottak. A játékosok két csoportra oszlottak. Az egyik fiúcsapat tagjai derekban meghajolva egymásután álltak és egymás derekát átfogták. A másik csapat tagjai rájuk ugrottak, a ke mindannyian felugrottak is nem estek ki addig, míg tízig elszámoltak, akkor a játék újból megismétlődött. Kaparzkodni nem volt szabad, csupán lovaglásként lehetett a hátán ülni. Ezek a játékok is a még el nem mondottak is, - kimentek a határlatból, hiszen ma már az iskolában sokkal jobb, határozottabb játékokat tanulunk.

135/A

Szökevény

Nagy Karolyról, k. 1920

E.A: Iskolában tanult?

: Nem, a mamától.

(1)

25 Itthon vagy-e hidasmester...? (énekel)Hetes

Honismereti Szakkör

Gyerekek énekelik

135/A

26

Iszidalug, iszidalug... (énekelnek)

(9)

o KO

1/A.

Hebrew étes

Zics

Haj Hagdolua, 23 éves

136/A.

Kiszámlók:

27. Élek-e, halok-e, kalutok-e, vetek-e ~~KE~~ W kiszámló!
Koporsókba jutok-e? /Kiszámló!
Kiszámloltuk a falevelet, hogy élek, halok-e?

28. Csiga, biga opre ki.
Eg a házad ide ki
Kaptsz tejet, vaját.
Holnapra is marad

52 W

136/A

1948
- 23
1955

E.A.: Es ez is egy ilyen kiszámló?

Haj H.: Hát mondjuk ez egy jelleknél egy kiszámló volt, nem kötődött semmi máshoz.

E.A.: Haguk is jelleztük ezt még?
Igen, Ottkor a faluban, Zeiken.

Öreglak, 1978.

Androsics Jánosné, 83 éves
r. 1895.

29. Itthon vagy-e hidasmester... (c'uekel) 1 KO 136/B

30. Haj keujja... (c'uekel) 6 KO

E.A.: Ez is ilyen keujjjelek?
Ez mind olyan jellek

Benyet, 1943.

Tiell's Au daluc', Timon Teriz
r. 1898.

139/A

31. Buji - buji bolrosi... (c'uekel) 15/B KO 50.879

E.A.: Ene mit bolok orinalui?

Bujtuk. Igy megfogtuk egymás kezét, kapu alatt, akkor a hátulsó bujt előre

32. Haj keujja, keujja... (c'uekel) 6 KO 139/A

I/A

33

no. -i előt

139/A

Hidasmeister itt hon vagy-e (elmondja)
 Itthon vagyok, mit akartok?
 Erre átkel a hidason
 Nem erőlték, mert lezakad
 Ha lezakad, majd fölrakjuk
 Mivel tudjátok fölrakni?
 Majd fölrakjuk arany gönggyel.
 Hol vesitek az arany gönggyöt?
 Isen adná jobb markattól
 Bunkák akkor hittek a libákat
 Akkor meg:
 Bujj, bujj zöld ág, zöld leveleske
 / Nem fejezi le /

W

11 KO 8

Szűcs Ferenc cigány
Kaposzentjános, sz. 1922.

141/A

34

Labdajáték:

W

LU ~~11~~

LOFUTO'S ~~NETA~~ szem (szem) szem szem

S.F.: Jött a húsvét, akkor összejöttünk, - a fiatalok - akkor volt ez a teniszlabda.

E.A.: Hát rongy labda is volt az előző.

S.F.: Nem, teniszlabdával játszottunk. - Akkor volt két bot, ilyen méteres darab, gyertya, vagy akácfából. Akkor azku ütöttük fölfele, - öten - hatan voltak itt, tízen-tízenketten ott.

E.A.: Két csapat volt, egy felső csapat, meg egy alsócsapat,

S.F.: Aki elkapta, az nyert.

Akkor az volt. Akkor az ütött, aki ott volt.

E.A.: No de mikor ütötték, akkor egyiküknek le kellett szakadni a roncs és vissza is, hogy visszemen újra.

S.F.: No de ha eltalálták a labdát, akkor az vesztett.

E.A.: Így lehetett csapatot csinálni, vagy ha elkapja az első csapat, hogy ha én leszek a futó.

E.A.: Hogy hittek ezt a játszót?

S.F.: Románul mondja. Gyermek labdázni!

E.A.: Nem mondták azt, hogy lefutós?

S.F.: Nem.

E.A.: Méltán se mondták?

S.F.: Nem emlékszem rá.

1/A.

Szűcs Ferenc cigány, /bejárat/
Kaposszentjakab, k. 1922.

141/A.

(35) W
Csütközés

(Lix)

g
benedi 300

Akkor hozták egy deszkát, akkor rakták egy téglán
lejtősen, akkor odanált olyann 10-15 m-re tőlük,
le kellett jönni. A csütköt őszte egy kovács, akinek
szintén volt egy totya.

E.A.: No most kidobták a labdát, mondjuk a harmadik
kötőre a csütköt, -mit kellett csinálni?

S.F.: Hát erre már nem emlékszem.

E.A.: Hát ott kellett állítani valakinek, -a pártornak.
Es mit csinált a pártor, hogy megmeneküljön a pártorságtól?
Mert kimentek a totyát, ki is mentek. De ha hozzáment valaki,
akkor már meg lehetett érinteni a pártornak az a valakit
és akkor megszabadult a pártorságtól.

Tihany, 1973.

Pinter Pál, k. 1912. Kapony
Balogh Lida

136/3
13/A

142/A.

(JN)

7000

(36)

Pünkösti játék.

Pünkösd vasárnapján, amikor kijöttünk a templomból,
a templom előtti téren összejöttek az egész falu lányok,
és elkezdődött a játék. Először kézenfogva körbeálltunk és
elkezdtek dalolni, hogy:

ko ✓

[Ma vagyon, ma vagyon piros Pünkösd napja... (énekel)]
ko JN
sid sp. 2.1.

Ezután kiválasztottunk a legjobb hangnemből négyet, és hozzá
liborok állon, kettő a sor elején (kettő pedig a sor végére). A két
első volt a lidas mester, a kezüket fűntartra, mint a "Brüss", küss
zöld ág" játéknál az volt a lid. A két hátulso elkezdte a ká-
balást:

(37)

Itt hol vagy-e lidas mester? (énekel)

(-1)

o ko

Ezután a hátulja elindult kézenfogva a kapu, vagyon a lid felé
ezt énekelve:

Szóp néma, néma néma, néma göngyökeje... (énekel)
2. ko

Ezt ismételve az utcaiban. Most a
hátsók mentek elől. Mikor elmentünk pár ház métert,
ott megálltunk. A két első hidasmeister ismét feltartották
a kezüket, s ebből hidat csináltak és a két hátsó hidas
elkezdte a játék folytatását, vagyis a kérdéseket, hogy:

Itt hol vagy-e hidasmeister ... (écskel)

o 40

stb., éppen úgy, mint az előzőkél. Ezután ők tájékoztak
át a feltartott kezek alatt, vagyis a hidon. Így változtatták egymást
a hidasok, míg azok meg nem kerültek az egész falut.
Utána azután elmentünk háza ebédesni, már 2 óra is volt,
mikor hazatértünk. Ez nagyon szép régi szokás volt, még a
magyar nyelv idejében sokszor ezt játszották, mi amikor felújították
abban az időben. Mivel én elkerültem férjhez a külöfalutól, a
Somogy m-i Kapoly községtől, azért ott sem játszották többet, az pedig
már 1937-ben volt.

Hosznievia, 1913
Städinger József, 82 éves

1913
82
1831

145/A.

(38)

Anyám, anyám éhes vagyok!

Cypré háza!

Nem merek!

Mitü férj?

Farkas!

Hm a farkas?

Bokorba

Mit csinál?

Mosdózik

Mivel mosdózik?

Arany melencével

Mivel törölközik?

Arany kendővel

Bibicám, bibicám!

(33)

87

(39)

Cink, cink kalán - gyüm
Kiné van az arany gyüm?

Itt csönög, itt pönög

Eti kérem, add elő!

u

(27)

145/A

87

Lantos Máté, 70 éves csurrotó (L14)

(40) Becsalo /labdajáték/

145/A

Kilenc oda áll a kert mellé, egy meg dobott a labda-val, amelliket eltalálta, az meggyűt. Ezért neveztek becsalónak. Több ment a játék mindaddig, amíg mind a kilencet el nem találta, amikor mind a kilencet eltalálta, akkor újra kezdődött, akkor a másik kezdte a játékot.

labda

(41) Borsózás

145/A

Vót egy játék, amit úgy nevezünk mi, hogy borsózás. Egy cérnakarikának lefaragtuk a végét, csak a csukája maradt. Aztán vótunk vagy nyolcan, négyen ültünk, négyen kiültek. Rátöltük a borsót egy tégla alá, aztán bottal ütöttük le, amellik ha el tudta kapni a borsót, akkor a bot kiül maradt, ha nem tudta elkapni, akkor úgy dobta be gyorsan, hogy az előbb bejön, mint aki ütött a bottal, mert a bottal vissza kellett maradni, ott megen volt egy lyuk a tégla alá, azt bele kellett mártani. Ha a borsót mártották bele előbb, mint a botot, akkor a bot kiül maradt.

ni.

(L15)

(42) Csigázás

145/A.

Hát a csigázás az úgy történt, hogy vót egy olyan csiga, vót neki négy pereme, az olyan hegyes vót, hogy egy mu. Fauci beg, a végike beleültük és az azon forogott. Rátékertük a madzaga, meghúztuk és ez a csiga elkezdett forogni, akkor azzal a madzaggal ami a nyelele volt, azzal hajtottuk a csigát. Ha jó üt vót, akkor jó sokáig el lehetett hajtani ezt a csigát.

ni.

(L16)

Vége az A-oldalnak

Véde, 1973?
Lebár Péterné, sz. 1903.

149/A.

Cyprékkorba így körbe átunk, azku östrefogóztunk
 azku körbenünk, atak hárman-négyen így kareba,
 azku akkor östrefogóztunk így kama fogra, azku
 így köm-köm, hogy nem kellett kihaggni egy cöveket
 se, mer a gyerekek vötek a cövekek, a lányok még
mientek köm mellette, azku ezt éneketek, így játszottunk.

E.A.: Hány éves kora?

Otan 7-8 éves kora. Akkor jártunk iskolába, akkor voltunk
 legjobb gyerek ambiciola.

Altató

A kislány is alzik W
 Aluggya kislányom
 Edés kis bogaram
 A nagymama elmégy iméjd
 Aluggya nyugodtan.

(66)

Kisármoló

Ekete fekete, cukete more W
 Ober snájde pappangore
 Ike-pike pappangike
 Szale veste zo.

(66)

Altató

Aludj baba aluggya W
 Nyusika is alzik
 Nekem is vót kislányom
 Haját fontam hat dgra
 Hat sál arany fonálba
 Cu, cu, cu
 Hess kis madár iméjd el
 Áluszik a kislány
 Te ide, ide ne gyere!

(61)

KOV

1/B.

Marcali, Varsakua
Harti István, k. 1909. Nemzedék
Hasi?

149/B

46 Csigászás

L16

+MS/A

Ostonnal hajtottuk a csigát. Ezt tavasszal szoktuk csinálni.
Völtek ilyen csörgőlyosok, csináltak csigát, egy kis csiga-meg
vót a végük és azt akkor ostonnal hajtottuk.

48 Labdával kifutózat

L4

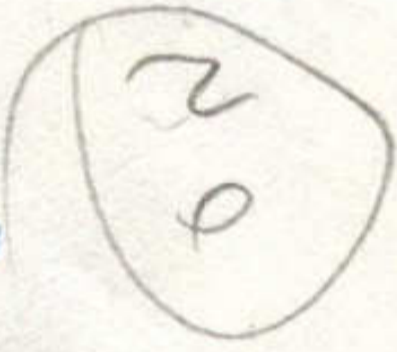
Két csapat vót. Az egyik ütötte a labdát bottal. Hogyha elütötte,
akkor annak futni kellett ki egy bizonyos, mondjuk 60-70 m-es
jelig. Most azok elkapják a labdát, ha ezt megoldották, akkor az a
csapat cserélődött, az ment ütni a labdát. Az adogatott, amelyik
mindig állva vót. A másik meg fogadta a labdát.

49 Lityázás

EX

Akkor szoktak ilyen páros lityázásnak mondják. A lányok meg a legé-
nyek járatták. Minden ^{legény} páros egy lány állt és akkor ketten futott, mindig
hajszolta a másikat és akkor amelyiket áttrijátta, mindig annak kellett
körbe futni. Ez vót az a páros lityázás.

50 Karcsosnyú éucel Angyal Ferencé, 42 éves

149/B.

Németül éucel

Szenna, 1974.
Papp Deák Imréné,
(Mariska néni) k. 1909.

151/A.

~~51~~ Altató

Altató baba altatója... (éucel)

61

K0
SN 369.

A nagybaba erre szokta a kis muckékat altatni.

Törökkoppány, 1973.
Ocsag Gáboré, Kiss Erzsébet
sz. 1905. Törökkoppány

151/B

52

Ittől vagy-e hidas gazda (elmondja)

Ittől vagyok, épp most jöttem

Eressz át a hidadon

Nem eresztlek, mert lekakad

Ha lekakad, megrakatom

Mivel tudnád megrakadni

Arany gyönggyel kirakatom

~~Honnan~~ ^{honn} tudnád az arany gyönggöt?

Isten adta jobb kezétől

1

K00

u

53

Bujj - bujj zöld ág, zöld leveleske (elmondja)

Nyitva van az aranykapu, csak bujjatok rajta

Nyisd ki rózsám kapudat, kapudat

Hadd kerüjjen váradat, váradat

Szita - mita vintek, kerüjen mintörtök

Bab kerüde

Ukua ele'nekeli

Ene kedvük jótörni a gyermek.

15 K00

Törökkoppány, 1973.
őz. Czigler Jánosné
Arbai Mária, sz. 1919. sept. 1.

151/B

67

54

Mondóka:

Egy kege, két kege,

Hat keleménye

Hat szál borsó

Koppányi sölöhegyben

Csintán feneke

Hun a tyúkade a fia

Mind elvitte a kánya

#bujj, bujj, bujj.

Szél fűdögélja

Harmat hajdögélja

Csintán feneke

Hun a tyúkade a fia

Mind elvitte a kánya

#bujj, bujj, bujj

N

1/B.

Törökország, 1973.
Sümegei György, sz. 1936.
Törökország

152/A.

KOV
55

Mosdjal, mosdjal kis menyecske... (énekel)

16

KO
10010 20.

E.A.: És eme karikózból, vagy mit csináltak operakkoromban?
Akkor úgy körbe megfogott egy, ahinek a kötelejét megfogta
a kislány, azzal a kör közepén köröztek.

E.A.: És akkor az maradt benne?
S. Gy. - ne: Igen, a másik maradt benne, ahinek a kötelejét megfogta fölülközeli.
Az meg megint egy matricát.

KOV
56

Kocsi, kocsi komamattomány... (énekel)

14

KO
SN 392,
SN 376

E.A. Emre kocsiázból?
S. Gy. - ne: Keresztekkel a kezünket és forogtunk körbe.

57 Hely kultúr tekintek... (énekel)

18 KO

KO
SN 276

58 Adjon Isten Uborkának... (énekel)

19

KO SN 377

59 Kátya, Kátya örege Kátya... (énekel)

20

KO SN 377

Sávik István
Hetes, 1979. okt. 12.
Pöttendi Lidi, (95 éves) sz. 1885.

155/A.

60 Itthon vagy-e hidasmester? (énekel)

1

E.A.: És utána kedték mondani, hogy: "Bujj - bujj zöld ág"?

Bujj, bujj zöld ág, zöld levelestül

Benne van az arany kakas, csak bujjatok rajta

Az "Itthon vagy-e hidasmester" - + ismétli.

15

KO
KO
KO

Somogyi, 1973

Temeni József, Tóth Regina
sz. 1913. Hercei m. (palóc születésű)

158/A

61

Hej kéna, kéna haj kéna szakadéka
Bennel sereg ez a kislány
Hej des könnyen járja
Agyaré, bugyore
Szereid, aki keset
Est kesetem, est kedvelem
Ez az én édes kedvesem
Falusi kése bugyoni vásár
Seregitek lányok
Hagy csendűjön, hagy pendűjön
Amit kéni szakadó
Fő megkejjem a cipő
Kukorékojj rajkó

6 KO

V

E.A.: Mit voltak jászai?

Hát futhattak, mint górcsok, kislányok, kis górcsok, azok megfogták egymás keset, azok áthúzták rajkó.

62

Itt hol nagy-c. hidasmester... (énekel)

11

KO 158/A

? Zujji... 15 KO

Pogányzentpéter,
Jobbék István,
Kiss Zsuzsanna, sz. 1934. P. kentpéter

63

Haj kéna, kéna... (énekelnek)

6

159/B

64

Kanis, kónis komáromi... (énekelnek)

17

KO

Pogányzentpéter
Nádasi Imre, sz. 1921. P. kentpéter

159/B

65

Kicsi vagyon én, kéni lakom én... (énekel)

21

KO

10373
100/216

1/B.

(21)

1973-75.

Igal ?

Tardi Ferenc, (sz. 1904)
Puber Anna

159/B

~~(66)~~

Nini a Ferike

Cilinder a fejibe
Apja sáptya sáptyája
Hosri pipa kájába
Ha az aptya meglátja
Édesapja elátja.

(67)

W

mondás

E. A. Mikor voltak mondani?
Mikor orvoslak járnak.

~~(67)~~

Alkó:

Röggelig alugga
Cémin, drága kis angyalom
Röggelig alugga
Hég a nap fölkel
Tcsak mindig alugga
Röggelig alugga

W

(66)

159/B

Alkó

SN 370

~~(68)~~

Alkó:

Ajainabó
Aluzik a kis gyermek
Aja néni
Aja b'eni
Ajilike
Aluzik a piúke
Aja néni
Ajainabó

W

(66)

159/B

Alkó

Addig mondtuk, míg el nem aludt.

~~(69)~~

Hoss e kánya
Vérös a lábod
Zsidó gyermek megdolta
Magyar gyermek öngyilkos

(37)

W

159/B

Alkó

Váraklo, 1973. okt. 16
Horvath István, sz. 1903.

164/A

(70)

Altató:

Tente baba, tente
 Aludj hitembe bentje
 Baba neve Ezti
 De szeretném nézni.

W

(66)

Hesik!

(71)

Hej szénája, szénája /elmondja/
 Széna bakadéka
 Bence ül a kerék aszony
 Kerék ki megyecské
 Öleld, öleld, akit szeretsz
 Ezt ölelem, ezt kedvelem
 Ez az én kedvesem

W

(6)

o lejátszása 200

(72)

Itt ül egy kis kosárban /elmondja/
 Kézkegélnek lánya
 Tim tom talárok
 Leszek a babámé
 Erőszakta

W

(E8)

K00

??

Ezt így körbe szokták járni, össze kötözik a kislányok a
 szoknyájukat fogva.

(73)

Itthon vagy-e kudaszteszt? /elmondja/
 Itthon vagyok, csak mást jöttem.
 Ereszt át a hidadon
 Nem eresztek, mert leszakad
 Ha leszakad megcsinálom
 Mivel fogod megcsinálni?
 Gyömi gyöggel gyöngyharmattal
 Jó az Isten majd ad nekünk
 Büjj, büjj zöld ág zöld leveleske
 Nyitva van az aranykapu csak büjjatok átul
 Nyisd ki rózsám kapudat, kapudat
 Hadd kerüljem váradat, váradat
 Srita, srita péntek, szerdém csütörtök
 Dob perden

W

(1)

K00 164/A

1/B.

E.A.: Erre bújáskodtunk, vagy ...
Nem, erre bújáskodtunk. Fogtuk egymás kezét, aztán kettő
meg így förtöztük a kezét, aztán azalatt bújtek el. Hi úgy
háromszor is elbújáskodtunk.

~~74~~ Így östrefogóztunk, aztán mentünk körte, körte.

164/A

Kocis, kocis komámastromy
Hér vagy olyan szörny astromy?
Azér vagyok szörny astromy
Mera lányom cigány astromy
Hap, hap Kap boknyát.

W

(14)

o KOB

Somogyi Sámson
Gelenke's Táblóka, n. 1944, S. Sámson

166/A

Alkato:

~~75~~ Este van már, este ... (énekel) (66) KOB!

Alkato! KOB

Kisármoló!

~~76~~ Kisármoló:

Egy, kettő, három
Macska ül az ágon
Fogadjunk egy liter bort
Hogy ez tizenhárom

(EG)

W

E.A.: Ez kisármolójáték?
: Ezt így játszottuk a vonalat.

Somogyi Sámson
Varga Jánosé, n. 1934, S. Sámson

166/A

~~77~~ Kisármoló

Kisármoló!

... kergendőte
Szól a rigó az erdőben
Cintását Szabó Pál
Cseresznye'vel töltött tél
Fuss ki, meny. ki
Tied legyen, kedd ki.

(EG)

W

E.A.: Itt melybe játszották?
Itt az iskolában.

1/B.

Nem Egred A.
gyűjtése.

Pogányzentpéter, 1973. dec. 27.
Horváth Éva.

168/B

Lityásai-kiszámoló

Kiszámoló

78

Madarak voltak
Földre szálltak
Buzakemet pedegéltünk
Éliám, bóliám
Balog Péter, Balog Pál
Csöndörödik, bődörödik
Városi Lackó
Kiteucodik acsó
Csics ki Pál
Te vagy a litya!

EG

W

79

Kenitőm váradat

Pogányzentpéter, 1973. dec. 27.
Szabó János és Horváth Ágnes

168/B.

Szabó L.: Kenitőm, kenitőm Szent Ilona házat.
Horváth A.: Hídt kenitőd az én házam háját?
Szabó L.: Szép lányodat kérekem.
Horváth A.: Nincs nekem szép lányom!
Szabó L.: Ne hazudj látnam. Beisten piros aludt aml, vettem is belőle, ettem is klóle, csibya maradt a zetekute.

19/6

Dei Saj. KO
sp. 191-rek
"Mit kenitőd
mif. hídutol
↓
pirolósló"

~~15. Saj. Saj. ... 2~~

80

64-000?

Pogányzentpéter, 1973. dec. 27.
Takács Zsuzsanna
Dakocs Veronika

168/B

0

Egredem, Jeggredem ... (elnekelnek)

EG

Kiszám. KO SW 342

Takács Zsuzsanna és Dakocs Veronika

168/B

81

Itthon vagy-e hidasmester? /Kérdés-felelet formájában mondják!
Itthon vagyok, csak most jöttem
Erressz át a hidadon
Nem eresttek, mert nem tudom ki népei vagytok
Lengyel lakó jó király
Az is nekünk ellenségünk
Miféle ellenségek?
Egyes erre járkor is eltörték a hidunk lábát.

W

(1)

0502

1/B.

Hegynáljuk fától
Nem kell nekünk fa
Hegynáljuk vastól
Nem kell nekünk vas
Hegynáljuk kától
Nem kell nekünk fész
Hegynáljuk ezüsttől
Nem kell nekünk ezüst
Hegynáljuk aranytól
Akkor átmehetek rajta!

w

82

Bujj-bujj zöld ág... (gyerekek énekelnek) ~~15~~ 0 KO
Pogányzentpéter, 1973. dec. 27
Kivirágzott a díófa... (gyerekek énekelnek) ~~26~~ KO

166/102
171/60

83

Négyet tojott a fűzicske... (gyerekek énekelnek) 2 ~~M~~ KO²

Farkasjáték

84

Borikáim gyerekek háza!
Nem mennek!
Borikáim! Mitől féltek?
Farkastól!
Hol a farkas?
Bokorkán!
Mit csinál?
Hosdik
Hiben mosdik?
Amúgy medencében
Mivel törölközik?
Kis cica farkával

(Kérdés-felelet formájában mondják!)

TK Felelgetés
166/98

33

85

Zsetkendőjáték (gyerekek énekelnek) ~~25~~ KO 166/119
Elvesztettem zsetkendőmet...

165

Pogányzentpéter, 1973. dec. 27
Molnár Imréné, m. László (?) 1918.

168/B

86

Sárváron volt egy kápolna... (énekel) 2 ~~2~~ KO

1/B.

Pogányzentpéter, 1973. dec. 27.
Zakós Jánosné

168/B.

87

Elvesztettem az elkendőmet... (éuckel)

(15)

o KO

88

Kivirágzott a díófa... (éuckel Zakós Jánosné és Kunek Józsefné)

o KO

(10)

Pogányzentpéter, 1973. dec. 27.

Mitnyek Mihályné, k. 1921, Csurgónagygyártó

168/B.

89

Fát vizek, fát vizek... (éuckel)

2 (20)

? KO

90

Hármat tojott a fűszeske... (éuckel)
Molnár János, k. 1918

2 (M)

? KO
éad. dőlés

168/B.

91

Bujj, bujj zöld ág... (éuckel)

(15) o KO

168/B.

Pogányzentpéter, 1973. dec. 27.

Mitnyek Mihályné, k. 1921, Csurgónagygyártó

92

Egyedem, egyedem... (éuckel)

EG

168/B.

éissimolo KO

93

Pünkösdi játékok:

Ma vagyon, ma vagyon nincs pünkösdi napja... (éuckel)

(V)

168/B.

166/223.
éissimolo

(21) KO

Böszö Néné! Hogyan játszható ez a pünkösdi játék?

Mitnyek H.-né: Szépén körbeálltunk és akkor két kislány a körbe vót a kör közepén, egyik kislány karján volt olyan kis karkasok, akkor abban vót virág, azku akkor mi még mondhat körte, azku is játszhat a körte, azku mondhat ezt a nótát.

94

A pünkösdi nőstén kihajlik az útra... (éuckel)

(24)

168/B.

KO

166/222.

g

A lányok körbe álltak; a legény a kör közepén, egy
botra kimarkodva ráhajította a fejét és jobbra - balra kettőt
lepegetett, miközben a lányok ezt a dalt dalolták:

Pogánybentpéter, 1973. dec. 27.

168/B

Molnár Imréné és Zakos Jánosné

(35)

Csön-csön gyűm ... (énekelnek)

(27)

166/122

KO

11/5. Régi-berend

Szevnyér, 1973. dec. 10.

168/B

Balogh János, k. 1911. Szevnyér

(36)

Kis kacsá fürdik ... (énekel Gál Istvánéval)

(14)

KO

Csurgó, 1983. május 10.

Bostely Teréz, k. Somogyfőzőt, 1913.

169/A.

+ 46/B d. k. m.

KO

(37)

Eg a gyertya, eg ... (énekel)

(13)

KO

166/22
W + 1902

(38)

Gyere be, gyere be aranyos madárkám ... (énekel)

(12)

KO 2!

KO

KO

Ezt úgy költük mind a mai napig az iskolánál, hogy körbe költünk
állni fiúk, lányok és akkor egy lány be ment a kör közepébe és
akkor énekelte ő is intgetett, hogy: "Gyere be, gyere be aranyos
madárkám". Mi is vele együtt énekeljük. Amikor azt mondta, hogy
Gyere be, gyere be, akkor a körbe be ment egy másik hozzá; - az volt
a madár, és akkor ő válaszolta neki vissza, mikor azt mondta hogy
Csücskötök neked aranyból kalitkát, a másik válaszolta: Nem
költök, nem költök kalitkába lakni, csak költök, csak költök
zöld erdőbe lakni.

E. A: A főbbiek ezalatt álltak.

Nem, mentünk körbe, lassan és akkor mikor végig énekeltek, akkor
kijött, aki a körbe volt, akkor be ment egy másik. Akkor kezdtek újra
előlről.

of
o

Szekes, 1977. júl. 28.

Kiss Istváné, David Kablin
sz. 1892. Szekes.

170/B.

Rövid Pán műsor próbája

(99)

Rej sevája, sevája ... (énekel)

(6)

• KO

E.Á.: Hogyan jöttél ezt?
: Így kankába, majd a lányok jöttek.
Utána a gyerekek is elénekelte.

KOV

Kiss Istváné, David Kablin

(100)

Bujj, bujj zöld ág ... (énekel)

(15)

KOV

• KO

E.Á.: És ugye kaput tartott egy pár!
: Tartotta kettő zöld ágat, ki volt balogorva, de csak aki kaput tartott. A többi kezfogással állt, és egy ilyen belső kint alakították a belgen és ezt meg is imitálták. Többet is át-tríjháltak. A kaputartók mindig ugyanazok voltak is álltak egy helyben.

Öreglak, 1973. júl. 12.

örs. Kiss József, sz. 1928, Lengeltóti

173/A.

(101)

Itthon vagy-e lidasmester? ... (énekel)

(1)

• KO

(102)

Mit kerülsz, mit fordulod az én házam háját? (Elmondja)
Azt kerülsz, azt fordulom a te házad háját
Mert megkerestem Marcsa. nevű lányodat
Marcsa nevű lányom nem adom, pénz kosszoni nélkül
Törödelk.

2 KO

(19/B)

Pogánykút Péter

Cibut József, Székél Kablin
sz. 1902. P. kút Péter

174/A

(103)

Mit kerülsz, mit fordulod az én házam háját?
Lányodnál ... kerülsz ... javát szlogassza

• KO

(19/B)

2
m.

Nincs nekem, nincs nekem kép eladó kágyon
 Ne tünd... askony, ne tagadd, mert bizi ... látkam
 Pinos pünkösöd, napján pinos almát ámult
 Ekem is belöle, most is van a zsetekete
 Haj gyűjünk, hónap gyűjünk hat kocnival, hat lóval
 Mind a hat ló fehér. kékön zöld ág, zöld ág
 Ez lés a mi ményünk

2 %

Egyet akkor lekapcsolok mindig a köntű.

Pogánybentpéter
Barbanás Istváné, sz. 1921, Pogánybentpéter

174/B

Kizámoló:

104

Ekete-pekete more
 Oberkade pappangore
 Ekete-pekete pale vesztezo

W

EG

SN 371.
Kisdu.

E.A': Ez is olyan kizámoló-játék volt?
 : Nem lehet kizámoló

Pogánybentpéter,
Molnár Imréné
Mikolcsik Anna, sz. Liko, 1918

174/B

105

Egyedem - begyedem
 Szól a rigó rigolyám
 Csinnára, cinnyára
 Ugorj aca az egémre
 Fuss!

Z

EG

Kisdu.
SN 372?

106

180/A.

Mi volt a pövege, meg a dallama?
 Hát a gyűjtő költő fogja és azt kerestem és azt mondták, hogy: 0 K0?

Cin-aiu kalán gyűjtő

22

Utál Csinnára, szinn?

De hogyan fitte be a kerébe?

1/B.

Itt fogta az ember és itt alu még lecsukott, akkor hát le akarta fenni.

180/A.

E.A.: És mit mondtek közte?

" Itt csönög, itt pönög
Itten tessék előadni

Azki vót aki a kumó vót, aki nem találta mindig el és az keresk, ha eltalálta véletlenül, akkor az lett a kumó, akinek eltalált.

De aki nem találta?

Az zálogot adott.

A zálogot ki kellett váltani isókkal, vagy ki mit csináljon.

Vége a B - oldalnak

cor 2+ f 20

to. ^v Kolljász, hol szlov... .

tenisz 180/A
2+ f

GYERMEKJÁTÉKOK

11/B.

Folytatódik a 15A. sorozat. Megy a kosár... c. 202/B.
 játékok a 11/A - oldalról

152. Hátulsó pártfogó (E) 202/B

153. Játék elmondásai
 Likra pógár, kapura! - ja - Berzeuce, 1975
 Sánta Vendelné, Gergely György
 (A 202B. malag folytatása!) 203/A.

154. A regőléskor ajándékok + Bize, 1975. jún. 4.
 kapott diókkal a gyerekek Kajzer József, Éva néni
 között. e. 1887.
 Lutrizás (E) + (Kapitány O. ajánlása) 213/A.

155. Süss ki nagy süss ki nagy... Berzeuce, 1975. jún. 18.
 (eucel) (E) Sánta Vendelné, Csalfa Mari néni 213/B

156. Kiszámoló Tengőd, 1975. aug. 6.
 Játékokat mond (E) Takács Istváné, n. 1895.
 Magyarosi Magda 217/A.

157. Gyermekdalok, gyermekalkotók (E) (E) (E) (E) (E)
 158. Hogyan játszhatnak a csecsemőkkel (E) (E) (E) (E) (E)
 159. Mondókák csecsemőknek, kicsi gyermekeknek (E) (E) (E) (E) (E)

160. Csipp - crip csóka (E) (E) (E) (E) (E) ... Kaposvár
 161. Téli játékok szobán (E) (E) (E) (E) (E) Sümegei György 217/B.

162. 3-4 éves gyermekkel játszani mondókékkal (E) (E) (E) (E) (E)

163. Cickom, cickom... (E) (E) (E) (E) (E)
 164. Körtifa, körtifa (E) (E) (E) (E) (E)
 165. Csiga - biga gyere ki (E) (E) (E) (E) (E)
 166. Mit mos, mit mos, ... Katicája... (E) (E) (E) (E) (E)
 167. Buji, buji medve, gyere ki a gyere (E) (E) (E) (E) (E)
 168. Buji, buji zöld ág... (E) (E) (E) (E) (E)
 169. Adjon Isten uborkának... (E) (E) (E) (E) (E)

- 170 Mit játszunk lányok... (d)
- 171 Csicsen borsó, bat leuce (u)
- 172 Kicsi papok én... (y)
- 173 Lilézés - játék elm. (ES)
- 174 Kiszámodok (EG, EG, EG, EG, EG, EG)
- 175 Fátékok - zsebkendőjáték (EM)
- 176 Horá méta te kis nyulacska (X)
- 177 Gyerekek háza libuskáim (MS)
- 178 Mosdjal, mosdjal kis menyegző (P)
- 179 Hol járhat bányákam... (23)
- 180 Katica bogárka... (X, 2, 13)
- 181 Egy, kettő, három, négy (60)

Mikor...? Kapcsolat
Sümegei György 217/B

- Kocsi, kocsi mit (21)
- Kéty, kéty (20)
- Kocsi, kocsi, kocsi (1X)

3 Gyerekek háza libuskáim...
+ (k, i, j, 11, 16)

- 182 Bujj, bujj zöld ág... (15)
- 183 Haj dinári körte... (V)
- 184 Haj kékája, melkája... (A) (közégy köztben bányák)
- 185 Kis kőcsa fűdik... (cúckel) (M)
- 186 Fekete liliumkal... (cúckel) (N)
- 187 Fátom az új. kárnak az alját... (cúckel) (22)
- 188 Haj Bella, Bella... (cúckel) (V)
- 189 Kiolvasás... (60)
- 190 Kocsid, kocsid... (16)
- 191 Hármat tojott a fűgyecske... (M)
- 192 Nyitott ki a... (0)
- 193 Gyerekek háza libuskáim... (33)
- 194 Bujj, bujj zöld ág... (L)

Lábod, 1975. febr. 26.
őzv. Nemes József
Hajdu Anna, 93 éves

217/B

218/A

218/A

A // B. kalag vége

2
1
0
2
V
A
?

II/A.

GYERMEKJÁTEKOK

Csurgo, 1961

Borbély Teréz, 48 éves, sz. Somogyvár, 1913

KO ✓

- (107) Itthon vagy-e hidasmester... (énekel) ① 180/B KO
 Bújó, bújó. uó ① 75
- (108) Nyissuk ki a galambházat... (énekel) 2. 180/B. 2 KO

Nemesvid, 1974 (?)

Hári Margit, sz. 1914, Nemesvid

- (109) Kikinki jó röggelt /elmondja/ 183/B
 2. Mond a kakas, ha fölkel
 Gyermeked is keljtek!
 Iskolába menjtek!
 ① 64 MO reimle?!

- ~~(110)~~ Lánc, lánc, ezterlánc /elmondja/ 183/B KO?
 Ezterlánci cívna
 Cívna volnek, pénz volnek csörögnek,
 Kanika volnek gurulnek
 Fordulj auggal módra!
 ① 8

SW 382
dgo. 19.
'66/109.

- ~~(111)~~ Érik a meggyérik... (énekel) ① 2. 183/B. KO
 E.Á: Körbe kúrták?
 Körbe, körbe,
 ① 4

① 4 érik, meggy

11/A

Nemeswid, 1974 (?)
Hán Margit, sz. 1914. Nemeswid

112

Libást jätötlük.
Kergetös jäték?
Öregapám hozz mégy?
Misc're
En is emeketek vele?

33/B

183/B

Flöt eppüköt, ha jó lehel
Rosszalkodánk, azku ütött bennünket bottal. Elkezdünk ugra-bugralni.

E.A.: Kergetös jäték volt?

Az.

E.A.: Es ezt lányok, hink jätötlük?

Igen.

E.A.: Kislányok, kishink?

Együtt jätötlük.

113

Libás jäték:

Tertek haza libuskáim!
Nem mehetek
Mitől jäték?
Farkastól
Hol van?
Bokorkán
Mit csinál?
Mosdik.
Hibek mosdik?
Arany. melencében
Hibek törölközök?
Arany törölközök
Csi-gi-gi-gi.

53

ko

183/B

palkeal'de KOA
166/98.

1974?

Bize
Károly József, sz. 1905.

Altató:

Kisgyeröknek sokott daniini a nagyapám, hogy:

186/B

114

Schlauf Fanci, schlauf ... (énekel)
(német nyelven)

66

melu. 2
0 KO

11/A

Magyarul:
 Aludj Fauci, aludj
 Ha nyáron gyűm a gróf
 Minden gyerek játszott még
 Nekem a bölcsőnél kell állni
 A bölcső nyikorgó is mondja, hogy
 Aludj Fauci, aludj

nevelés! magyarul
 in líbia

Albat

E.A: És akkor mit hallottál még a nagypapától?
 Hogy megfogta a kezünket körbe és mentünk körbe és mondta:

115) Ringe, ringe raie... /elmondja németül/
 Akkor le költött úgy quqqini, körbe-körbe.

186/B

aj

Magyarul:
 Körbe-körbe egy fél méter korpa
 A bírónak van egy rossz kolgatója
 Nem tud írni, nem tud főzni
 Nem tud szeszűt levest csinálni
 Ülünk le egy tuskón
 Körbe mentünk, azkin le kellett quqqini.

2

67

Bize
 Auczmann Lajosné, sz. 1911. Kézírás

186/B

ko t

116) A kisasszony Porsomlya /elmondja/ Kiolvasó
 Selmet lopott a botk
 De a botka észrevette
 Mindjárt pofonvágha
 Engem ne buncson az ut
 Mert az apám földesúr
 Ha az apám földesúr
 Selmet lopni ne buncij!

AV JPL

22

? Kétség?

E.A: Ez milyen játék?
 : Ez olyan bemondás
 E.A: Hogyan álltak ehhez a játékhöz, vagy csak úgy mondták?
 Jaj, amelyikre mesélt, az kilépett a sorból.

II/A.

Bize ANSTMANN
Auczmann Lajosné
sz. 1911. Kézdivásza

186/B.

KOV

117 Kisgece fürödik fekete tóba... (c'uekel) 14

o KO

E. Á: Ez milyen játék?
: Körbejáték, amikor mondom, hogy Gyere be rózsám, ...addig én
légy mentem a körben.

118 Anna alá b'kentek egy kis vart... (c'uekel) 11

186/B.

KO

E. Á: Ezt hogyan játszották?
: Ezt megen körbe, aztán mind csattogathunk, akkor
nem volt benne egy se: Emre gyere petrezselyem, hupp, hupp, hupp.
sz. 1911
168 KO
19058 25

119 Lánc, lánc, ezterlánc... (c'uekel) 8

186/B

o KO

Mentünk körbe, aztán ahova odaértünk, akkor még
iparkodtunk, hogy a Maniskához odaéjünk, ha pedig
nem...

KOV

120 Kocsis-kocsis komámaskony... (c'uekel) 17

186/B

o KO

Bize
Auczmann Teréz
sz. 1940.

186/B.

Kis'w.

121 Eucem, peucem, pitymallára... /Kiolvasó/

Szól a nigo rakoncára
Cérnára, cinegére
Ugorj cica az egérre
Fuss!
W EG X

122 Apacuka fundaluka /Kiolvasó/

186/B

Kis.

Fundakévi kamenduka
Ap-cuk fundaluk
Fundakévi kamenduk
EG

11/A.

5

Bize
Auczmann Teréz
n. 1940.

100 ID 17.
AMBTHANU
1911.

+ SNK 492
Lemez!

123 Kiolvasók

Entendünk moretedesuz
Moretedikideke clove bambuzka

W /Kiolvasó/
EG

186/B.

Kiadw.

124

Elmentem én az erdőbe
Fát megegetni
Utzuam jött keresztapám
Bottal kereskedni
Nád közé fűben
Nád ritok fűben
Az én ritom így köt
Gi-gu-gu
Te vagy az a nagybajn.

/Kiolvasó/

EG

186/B

Kia.

Barabás Jánosé
n. 1883.

187/A.

125

Hogy a túró?
Egy fűs
Még egy macska likatál
Azon alu nem adom
Száz forintért odadom.

EG

? Feltérődes 140
TB

E. Á: És ezt hogyan játszották?

: Leült, — a másik felétvep meg eltakarta a fejét, egy másik meg mondta: "Hogy a túró?" — Akkor mütöttek a fejére.

E. Á: Éc akkor fölállt?
Neret

—Vágs—

II/A

Tapsong
Laskai Miklós, k. 1920.

Kiszámlolók: Tapsong

191/A

126

Cyerekek voltak és szoktak játszani ilyen tujóskát -
kúndnak nevezik - és akkor négyen östreállunk és ka-
moltuk egymáson, hogy:

SW 3/2

4/2

Egyedem, begyedem biboláron /kúnddó/

Szól a rigó mkoncaron N

Cuc ki, akaszd ki

Hadd páradjon odakiem!

Es az lett a kúnd, aki nek...

EG

2

127

Fity-fity sántity
Olalaj ~~fity~~ sántity
Miklós gyerekek cumizik.

87

W

191/A

?

Tikoa, 1974. máj. 8.

Siffer Viktorne, k. 1909.
és egy idős nő

128

Bujj, bujj bokerostul... (énekelnek).
Kérdés-felelet formájában

15/B

191/B

o KO

E.A: És ezt hogy játszották?

Igy östrefogózik, azku bujjak alatta.

Igy állnak körben sorban, - sokan állnak, azku így
fölfogják a kezüket. De amikor kérdezte, hogy: Itthon vagy-e? -
egy állt szembe a sor elejével.

E.A: Mikor szokták ezt játszani?

Tavasszal, mezeiken, legények, lányok.

E.A: Nem volt ilyen mese, hogy miszéri, hogy kátrkemű, vagy falukemű?

: Csak így szokták.

E.A: Nem mondják ilyenek?

: Nem.

E.A: Akkor Pünkösdkor mit szokták játszani?

11/A.

Akkor még kiskislyost szoktak játszani.

129

A püskösducok feles kaja... (énekelnek) Az éneket Siffer Viktorné kezdi, folytatja Siffer Viktor? 191/B.

E.A.: Na is akkor még mit mondtak hozzá?

újabb! = 1000 80

Emeljük a kis kislye (énekel Siffer Viktorné)

Mi kislye aszonyunkat

Ekkora keuder legyen!

Ekkora keuder legyen!

JN

JN

SZ 282. = Kelt

Megfogták egy kislányt, azán kettő kaja rá ültették, azán úgy emelgették.

2

Nemes Árpádne, b. 1916.
B. keresztúr (született)

192/B

~~130~~

Bujj-bujj zöld ág... (énekel)

15

OKO

131

Haj kénája, kőmája... (énekel)

6

OKO

E.A.: És ezt hogyan játszották?

Körbeállták, akkor egy beunmaradt, azán mikor azt játszották, hogy: Ezt beretem, ezt kedvelem, akkor egyet berett a körbe, akkor forogtak.

Akkor megint újra, az maradt beun, ahit berettek, akkor megint újra kezdtek, hogy: Haj kénája, kőmája...

~~132~~

Kisgece fürdik fekete tóba... (énekel)
Nem tudja végig.

14

OKO

Igen? És ezt hogyan játszották?

Ezt is olyan körbe, olyan mint a: "Haj kénája, kőmája..."

133

Cica ide párom /Elmondja a játékot/

192/B

Az első ott volt, azán a hátulso, mindig a kettő futott, azán melliket elkapk, akkor az állt az elejére.

X 15

E.A.: Hogy néztek?

: Cica ide párom.

E.A.: Ezt mikor mondták te?

Amikor elindult a hátulso, aztan amelyiket el tudta kapni, akkor ez lett.

E.A.: Körbe álltak?

: Csak úgy egymásután kettővel.

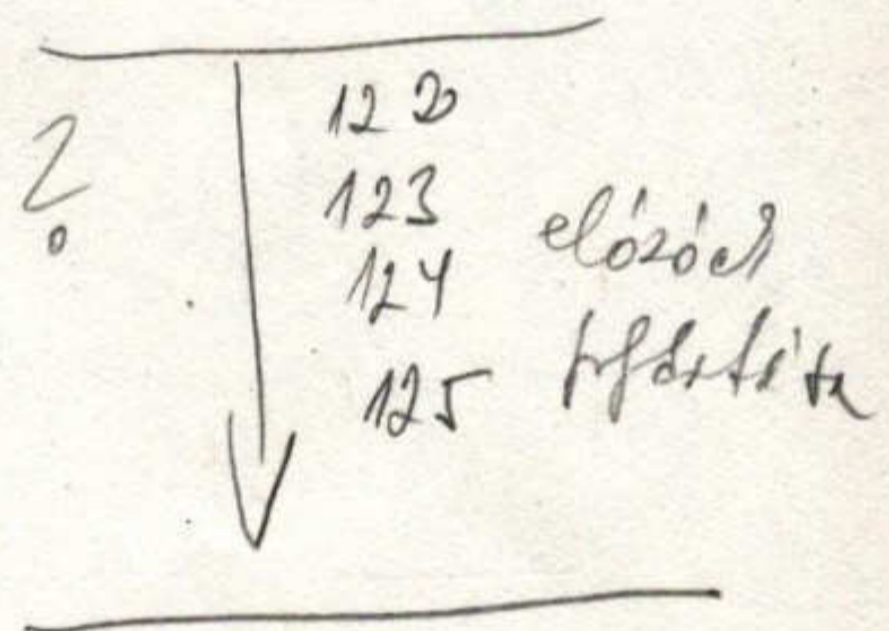
: Akkor ez olyan, mint a lityázás hát majdnem.

E.A.: Az egyik elől áll?

: Mikor mondták, hogy Cica ide párom, akkor kettőnek ki kellett szabadni és egyiket el kellett fogni és az maradt.

E.A.: Eközben nem mondták éneket?

: Nem.

Kaposvár, 1962. dec. 22.
Borbély Teréz, sz. 1913. Somogyfőv. (csurgói lakos)

134 Ég a gyertya, ég... (énekel)

13

o ko

194/A

135 Fehér liliumszál ... (énekel)

14

194/A

ko

136 Gyere te, gyere te aranyos madárkám... (énekel)

12

Ezt úgy szoktuk csinálni az iskolában, hogy körbe szoktunk állni fiúk és lányok és akkor egy lány bejött, a körnek a közepébe és akkor énekelte ő is imkegetett, hogy: Gyere te, gyere te aranyos madárkám. Mi is vele együtt énekelünk és azán mikor azt mondta, hogy: Gyere te, gyere te, akkor a körbe bejött egy másik hozzá - az a volt a madár. És akkor ő válaszolta vissza neki mikor azt mondta, hogy: "Csak akkor néked aranyos kalitkát" - Nem kérek, nem kérek kalitkát lakni, csak kérek, csak kérek zöld erdőbe lakni.

A többiek ezalatt álltak, vagy forgak?

Hétközben körül, de nem gyorsan, hanem lassan és akkor, mikor bejött a lány, akkor megint kijött valaki, aki a körbe volt, akkor kezdődött előlről.

137 Vize nincs, kár azon forog a példalom... (énekel)

7.

194/A

Ezt is úgy szoktuk játszani, hogy körbeálltunk és amikor

10

of

? ko

11/A.

E10

194/A

amelyik leányát volt gyűni, az bejött a körbe és elvette a
 gyűnit tőle is akkor bejött egy fiú a körbe a közepébe és
 akkor ők ketten écskeltek, meg mi is akik a körbe voltunk állt,
 és amikor ott écskelte a leány, hogy: "Nem hibem auggalom,
 nem hibem paszdat", - akkor a fiú el akarta tőle kéri, a gyű-
 nit, akkor mondja: add vissza a karikagyűnit. Ő azt
 mondta, hogy: "Nem adom". Nem is adta vissza neki . . . . .
 . . . . . Akkor azóta a fiúnál volt fanyaga és
 elkezdett vele furulyázni, - de szomoni dallamot, és écskelni is vele
 együtt.

Csillós F: Kinek adta oda a gyűnit a végén a kislány?
 Nem adta oda senkinek se, az övé maradt.

Vése, 1975. febr. 19.
 Lebar Péterné, sz. 1903.

Kapitány Orsolya gyűjtése

K.O.:

Emlékezik még arra, amit fiatal korában
 sokszor játszott? Mesélje el, hogy melyek játszmái?
 Szoktuk így játszani hogy: Itt a kettő, itt a
 három.

198/B

138

Itt a kettő, itt a három.

E11

99
0j
+140

Egy vót közepén, az vót a mestor, annak vót a
 kezele egy jó pálcá, egy mög vót körü, az vót a lő.
 Akkor azóta az hajtott ám körü, úgy hogy kétszer,
 háromszor is körüment. A mester kergette a lőt. A lő
 kívül vót, a mester belül.
 Jelen mest gyerekek körbeálltak és körbefogták a mestert. A mester
 bent volt a kör közepén, a lő kívül. Azóta amikor hajtotta,
 mondta, hogy: "Gyű, gyű" - nevére szólította, - akár Jankó, akár mi.
 Akkor azóta az mindig kaladt, mert mindig azt leste, hogy
 mikor csap le a mester. Akkor azóta lecsapott, - mindig elejbe.
 Ha nem ért oda, mert mindegyik elugrott ám a pajzsát
 kettesével álltak, voltak még páran is.
 Akkor azóta mondták: Itt a kettő, itt a három. ott
 Hogyha az aki lő vót, az ide tudott elü ugorni, akkor vót
 a három, akkor az lett a lő, a harmadik. Ha pedig nem ért

oda, ha már csak hátulra fért, - aki itt volt, ez
elébe ugrott, - közbe a ló nem ért ide, a kettő megröt, - a
ló megröt megröt, - megröt méhetett forrt.
Ezt csak így mondják: "Itt a kettő, itt a három"

K.O.: És ameddig nem vett a mester bottal...

Addig ezt mindig mondják: "Itt a kettő, itt a három".

139

Kivizsgzott a diófa Elmondja a játékot és elűckeli.

Kilenc diák hármassal beállt egy csoportba. Akkor a többi
gyerek az még megfogta egymás kezét, - többet sokan -, akkor
az első vezette őket, akkor azon kör, a három gyerkőc,
amint töt az a nagy kör, kacskaringószt jártak, tehát megke-
mültek a három-három gyereket

Kivizsgzott a diófa... (űckel)

Amikor ezt elűckelték, akkor kezdtek újra.

K.O.: És a gyerekek nem cseréltek át helyet?

: Nem

K.O.: Míg mindig ugyanazok voltak a körben?

Atta a játékban azok voltak mindig a körben.

Megkérdezték, hogy ki váltálja a körnek a felálló-helyét? Hogy kör
légyen, hogy körbe lehessen járni.

Kapitány Orsolya gyűjteménye

140

Van-e kezek, van-e kezek szép eladó lány... (többet elűckelnek)

Elmondja a játékot.

Fogtak egy kislányt, aztán azt ötten, hátán betakarták, úgy hogy
a többiek észre ne vessek. Akkor a többiek ötfogóztak,
aztán mémetek körbe. Aztán elkezdtek elűckelni, hogy:

Van-e kezek szép eladó lány?

Kuti Mariska léta a mi mények.

Csak így lemondtak egy ners. Es ha elbalták, akkor az méhetett
velük körbe és az beállt mindig a széle. Akkor aztán merettek
rajta, akkor aztán mégis egyet megfogták, elbalták, hogy ne
vessele észre, mellik az, akkor mégis mémetek körbe és újól

keztek így énekelni. Akkor a végén jött mulattak rajta.

Táska, 1976.

Bera Ignác, k. 1899.
("Rozi néni")

~~141~~ Kocsis, kocsis komámasszony /elmondja/
Csöke megye ~~leányasszony~~
Szél fújja penitenciáját
Harmat lepi a szőlőjét
Kukoricu

W
14
o koo
oj

199/B.

E.A: Es erre körbejártak?
: Körbe, körbe, így körbeálltak a gyerekek.

142 Bujj, bujj zöld ág
Zöld leveken
Nyitva van az aranykapu
Csak bujjatok rajta
Nyisd ki a nyitva kapudat
Hadd kerüljem váradat
Jelionnal.
Akkor mindig egy febrőljt.

o koo
199/B
u 15

~~143~~ Egy, kettő, három, négy
Kopasz börtön körüli megy
Pápán dőlőnyest
Debrecenbe pipáért
Gyere vissza, ne menjel
Kapsz egy másik gestenyest
Végy rajta familyát
Fujd a kiskutyán lityát!

v
x
60
kio. SW 37.
100 SD 18.
123/19
125 199.

144 Csipp-csipp csóka vakvarjúcska
Jő volt-e a kisfimeska?
Ha jő volt a kisfimeska
Ne csipd meg őt vakvarjúcska.

34
ko?
500 SD 13.
166/77

1. rész
1976.

II/A

2

Etrágyoló Mártonné
sz. 1920. Táska

145

Jugadosó nádorát (altató nígus)
écskel

66

199/B

146

Aludjál, aludjál picikém... (altató nígus)
écskel

66

KOV

nébste
-1-

147

Tik tekerőse (kiszámoló)

2

Három ... löse

Majd megmondom a gazdámnak

Miért lopk el a libimat

Kap soknya

EG

W

Kisim

148

Ispildug, ispidug, ispidugi rona...
(écskelnek)

9

o KO

Akkor az kifordult.

E.A.: Körte volt?

Körte is akkor az kifordult, ahinck a neve ment.

149

Hidas mester itthon vagy-e... (écskelnek)

41

V

o KO

150

Megy a róka lipára, lipám

Pipát bír a bajába

Róka koma van-e eladó dimyijé?

Megy a róka lipám, lipára

Pipát bír a bajába

Van-e eladó kánya?

Körbe ment?

Körbe. Kettő fogozott mindig körbe formlak.

Akkor egyet kieresztünk, aki eladó volt. Akkor ont hátrament a többi.

W

utlucsa

Van más eladó l.

utlucsa

x2

o j. KO

151

Verebek voltunk

Férekke tojtunk

Buzakemet kedgettünk.

Es hányat tojta te meg te?

Ha azt mondta, hogy stót, vagy kútrat, harmikat, akkor addig
mámitottunk, mikor má ráesett, akkor mehetett tovább.

EG

Köfr.

Etrigyo Martonke
sz. 1920. Táska

152

Eged, begyedeim tengerbe /kiszámoló/
Hajdu sógor mit kiszámol
Nem kívánok eszjet
Csak egy ~~domb~~ ^{kelet} kemperet,

EG

199/B

old előtt
kiz.

Azku amelyikre szesett, hogy kemperet, az mehetett ki a körtü.
Körte rótnak, azku ki volt számoz.

kiz

153

Pad alatt, pad alatt volt egy ház /kiszámoló/
Abba lakott mikulás
Kertem tulle kalonut
Azt mondta, hogy pofonvizig.
Ha pofonfagy, meghalok
Kivisnek a bivalok
Re'pafödre temetnek
Megeznek az egerek.
Akkor a mellikre szesett, akkor az ment ki.

EG

Somogyfajta, 1975. apr. 10.
Milce Jozsef, sz. 1914. Negyfoldes muzik

154

Csingázás

L17

200/B.

4 méter volt a csinga-vonal
E.A: Hány pár jöttötta?
Kettő, kettő. Kettő röt fönu, kettő röt lenu.
Az alsó, aui lenu röt, az adta be a labdát a fösönnek.
Mikor a föső elkapt a labdát, akkor a kettő szaladott, ameddig
tudott, akkor azku a labda elste valamelyiket megdobtuk, akkor
ő nyert.
Akkor cserélni szoktuk, akkor az állt fölül.

labdaj.

2. szerep?

155

Kifutózás

L4

Két csapat játszott, négy röt egy-egy csapatban.
E.A: Ezt labdával jöttök?

Bottal.

Mekkora tot röt?

Fél méteres, vagy 60 cm-es, jó vastag, aui a labdát szite.

155. Kifutás

Saját csapatba adta a labdát, aztán az illető elütötte
 akkor aztán elütötte, kiment a labda, akkor maga felkelt, mikor
 dobta be a labdát oda a másikakhoz, az meg kaladot ki.
 De vissza is kellett neki kaladni. Eközbe el is lehetett találni. *Utolsó.*
 Ha eltalálták, akkor ő nyert, ha nem találták, akkor
 a csapat esett.

156

201/A.

Kanikata járunk.
 Honvital csekel nő.

Volt két lány, lány még fin. Körbeálltunk, akkor mindenkinek
 volt egy párja, akinek nem volt, párja, volt egy nő, aki be ment a
 körbe.

Magyar nyelven:
 Játsszunk, jótsszunk kis szukosok
 Szép piros epet
 Jobb az epet, mint a víz.
 Most tudni, most tudni, ki kit keret
 Mindenkinek párt kellett választani.
 Csókoloztatok, mindenki a párjával
 Én a magaméval, mindenki a magáéval.
 Akinek nem volt párja, az beállt a középre.

X9

2
 .
 oj. KO
 Kör.-1M.

Berzence, 1975.

202/B

Sátra Vendéglő
 Gergely György
 Kertész Anneli

Orbán Csaba ajánlása

157

Fordulj boka

Fordulj boka
 Nem fordulok
 Meddig?
 Keddig
 Mit várak?
 Csókot
 Kitű?
 Jancsi.

XII

11/3. *szóval*
 FOND

Sorba állunk a szobák. Fonyósok róka is együtt este hozzánk.
 Játsszunk, hogy ne unatkozzanak.
 A hírnököt megkerestük olyan jó kötélformára is akkor néit
 egyik a szék, a másik még idebent az ölemben.

II/A.

A 157. sorszámu folykása: Gyűjt: Orbán Csaba

Akkor megüti, akit hív... , akkor a legény van ott, akkor még a lányt hívja a legény. Akkor ő marad a kékén, az elmegy a helyisé.

202/B.

158

Bóbanca

Husics

Husics Antalné / Gyűjt: Orbán Csaba

202/B.

Egy lelt a kis székre. Akkor idebonit az ötembe és betakartuk, hogy ne lássa, hogy ki üti meg. Odaült, - akkor kérdesi, hogy ki ütött meg? Akkor mondja, hogy ki ütötte meg, - de nem találta el. Akkor addig ütöttek, még el nem találta. Mikor eltalálta, akkor annak kellett odaülni a székre. Ezt a főnökw játszotta.

+4

Kidélés j.?
10/5.

159

Megy a kosár

Szabó Vendelné / Gyűjt: Orbán Csaba.

202/B.

Megy a kosár. Mi van benne? Három piros alma, - nekő adom. Rá vót írva a cédulára, hogy Tünde Fiska, vagy a Bogdán Gyula. És akkor neki adtak egy legényt. Akkor, amikor megvót az őt fia név, - a férfinék meg lánykét, - őt, - akkor valamilyen zálogot kellett adni és ezt kisorsolták, - hogy csókolja meg azt a lányt, vagy nézze meg, hogy esik-e az eső, - vagy a fejét sebezze be az ajtóba, hogy zörögjön az ajtó.

x5

III/3. Péterl.
Fero

Vége a II/A. oldalnak

Lélepoti

Berzence, 1975.
Sáta Vendelő; sz. 1896. Berzence

159

A 11/A. oldal folytatása

Megy a kosár /Sáta Vendelő/ Gyűjt: Orbán Csaba.

202/B

Ha valaki eltörölte a kosár adogatását, akkor zálogot kellett adni. ^{→ % 11/5. Páv. f.}

Orbán Cs.: És ezt hogyan csinálták? Ülve, állva? Körbe, vagy egy sorba?

Sáta V.-né: Ülve körbe körbe.

O. Cs.: És akkor a kosart egymásnak adják?

S. V.-né: Nem volt kosár, - csak szóban mondtuk, hogy: Megy a kosár.

szó előz
(x5)

160

Hátulso pár előre /Sáta Vendelő/ Gyűjt: Orbán Csaba.

202/B.

Ezt már nagyobb eladó lányok játszották.

Párosan össze kellett fogozni az udvarban, - persze fiúkkal és egy volt elől és az kiabált, oda hátra, hogy: "Hátulso pár előre!"

Akkor a hátulso pár futott. Ha elfogta valamelyiket, akkor az volt a párja. Akinek nem volt párja, az mégis kiabált, hogy: "Hátulso pár előre!"

11/2. Fajta 8/1
LK

ER

Orbán Cs.: Tehát egynék biztos nem volt párja, a többi meg párosan felállt egymás után. És akkor az az egy állt ide legelőre és akkor az kiabált, hogy: Hátulso pár előre! Akkor a hátulso pár elfutott. - Most ennek az egynék el kellett fogni valamelyiket, amelyik futott. Akkor amelyiknek nem volt párja, az állt oda előre, megen.

161

Likra pögör, kapura.

Sáta Vendelő, Csalfa Mari Néni/
György Györgyne
Gyűjt: Orbán Csaba.

203/A.

41

sp. j.

Csináltak kört és botot tartottunk bent a körben. Tehát mindenkinek volt egy botja és azt bent tartotta a körben. Az egyik kiabált: "Likra pögör, kapura egy." (Kerülgette a botot jobb kezé alá sebe. Orbán Csaba megjegyzése)

Likra pögör, kapura kettő! Likra pögör, kapura három!

Futás, .. a likra a labdát. .... Hogy fusson el, mert ha nem, akkor én maradtam itt, most ^{csú} hagyom a labdát a likra.

11/B.

(17)

W A 161 sorzámmal

Likra pögár, kapura játékok folytatása:

Minden játék pártlan valamivel kellett, hogy menjen. Mikor odahajtom a labdát a tikjára, akkor ha az kint van a botot, - hogy el akarja venni a labdát, - akkor én hamar odabököm.

203/A.

-Vágás-

Bize, 1975. júli. 4.

Kajzer Jozsefne, Eva néni
sz. 1887.

Kapitány Orsolya gyűjtése

213/A.

Párosos dióval

(162) A regölekor ajándékok
kapott diókkal a gyerek
párosok.

(EMA)

??
+ 20

Akkor émentek iskolába, akkor dicsekedött, hogy ő mennyit kore-
sett, - mennyi diót. Akkor azt ettették Karcsompra.
Karcsompra elkezdték diózni, pároszni.
Páros-e vagy pártlan? Két diót vettek a kezükbe, vagy egyet.
Akkor így mondták, hogy páros-e vagy pártlan? Akkor, ha
elhalálta, akkor nyert, ha nem halálta el, akkor adott egyet.
Ettették a gyereknek a diót Karcsompra. Nem volt ám mennyi dió, mint most.

(163) Lutri

(E12)

??

Fából csinálták. Az egyik ^{oldalán} csikokat húztak és ráírták, hogy
Mind, a másikon, hogy Végy, a harmadik ^{oldalán}, hogy Tégy
a másikon, hogy Semmi. Ha nyert, ha Mind, akkor mind kint van
csak egyet kellett neki kint hagyni, a bukót. Akkor ha Végy
volt, akkor egyet szabad volt venni, ha Tégy volt, akkor még többet
kellött, ha Semmi, akkor még semmi. Hát így játszottak, így
mint el a Karcsompra.

-Vágás-

Berzence, 1975. júli. 18.
Saluta Vendégház, Csalfa Mari néni
sz. 1896. Berzencén

~~164~~

Süss ki nap, sült ki nap... (énekel)

35

213/B.

KO
Def. híd.
Tps.

Tengőd, 1975. aug. 6.
Takács Istvánné, sz. 1895. /Magyarosi Magda kedvenc/

165.

Kisszámoló /Érthetetlen, nem tudtam lejegyezni /

217/A

L

166.

Repülve jön egy madárka... (énekel)
Zárdán az apócahúval tanult.

30

217/A.

L KO

Kaposvár

Szűcs György, sz. 1936. febr. 5. Törökföppány.

1975

A felvétel gyermekdalokkal és gyermek alktókkal kezdődik.

217/B.

~~167~~

Csicska, ajába /Alktó/
Aluszik a Józsika énekel

36

+ röpregetés und. KO

recepto -> lid 100 80 11.

Es amikor nem akart elaludni a kisgyermek, akkor mérgesen mondták neki:

~~168~~

Huj, huj kánya
Véres a lába ... (énekel)

34

Hij. lid 100 50 14 217/B

LO

Mikor már nem volt a kicsi póhyában, kezdőv voltak a kis lábai, megfogták a kis lábát, jobbra-balra kintülték és a végén eldobták és ~~akkor~~ nevetett a piaci és közten mondták:

~~169~~

Szántani, vetni
Kenyert keresni ... (énekel)

38

gy. jéno lid 100 50. 13. 217/B

LO

Es akkor eldobták a lábát.

11/B.

Kaposvár
Süteményi Györgynek, sz. 1936, febr. 5. Törökország.

217/B.

Es amikor menni kezul a kisgyerek, ma's kezd a'ldogalni,
azt mondja:

~~170~~ ✓ All a Isten babja... (énekel) **33** *szófogó... v. szóf. (elő)* 217/B *szó*

~~171~~ ✓ Megy az Isten b'nyar... (énekel) **40** *szófogó* 217/B *szó*

Es a kisgyermek apukáját nagy h'ója: a kis kezét,
tenyerét kengeti és becsukja: *szófogó* *szó*

~~172~~ ✓ Gye papa, gye, gye, gye... (énekel) **41** *szófogó 100 sz 12* 217/B

Ha ma's nagyobbacska, kettő nagyobb gyermek östefogja
a kezét és a picit m'ültetik és b'rik és közben mondja:

~~173~~ ✓ Gója b'ri a fiát... (énekel) **42** *szófogó 100 sz 14* 217/B

- Valgás -

Es mikor a kisgyermek rosz volt, nem b'rik vele, akkor
ezzel ijekelték:

~~174~~ ✓ Ihi uhu ki jár eme
Mér nem men el balamere *szófogó* *szó*
Tán a hosszú drótosót *szófogó*
Zárd be hamar az ajtót.
Aszkl alá, kék alá
Bujj hamar az ágy alá. **43** *szófogó 100 sz 15*

Es akkor megijedt a kisgyermek, egy darabig csendben volt, *szófogó* *szó*

✓ Es amikor nagyobbacska volt a kisgyermek, játszottak vele,
pl a Crip-chip-csókát. Alul volt anyukának a keze, a kisgyerek *szófogó* *szó*
megépte, megint anyukának a keze, megint a pici gyerek keze és *szófogó* *szó*
föle jött a kis kezük és közben mondta az anyuka: **34%** *szófogó* *szó*

Kaposvár
Sümegei György, sz. 1936. febr. 5. Törökország

175 Csip-csip csóka, vakvajúcska ... (énekel) 134 217/B KO
Most megint egy mondóka a kiskisnek - játéka - a piának
a heten ujjával és közben mondja: o/p
old előző lap

176 Dibi-dobi háta, vakoncai nála ... (énekel) hh 217/B KO
Akkor csip ujjával megbökte és azt ki kellett a piának
találnia, hogy melyik ujjával bökte meg. old old 10050 19.
kislaló

177 Móc-móc mocerka ... (énekel) us 217/B KO
Kisgyermeknek téli játéknak vehetjük a következőt:
A kisgyermek, - hogy kiut játszon a szabadban és hogy meggjön
is - anyukája a következőképpen tanácsolja:
Anyuka leguggolt és közben ugort a piá utána és közben mondta:

178 Cini, cini muzrika ... (énekel) uc 217/B KO
Es akkor nevetett a gyerek is utoljára leguggoltak. old 10050 13.

179 Hinca - paliuca 47 217/B KO
Karlsonyi Katika ... (énekel) old 10050 2: !w

178 Cini, cini muzrika ... (énekel) uc 217/B KO
Ugyaneve a kis játéknak mondható ezt is: old 10050 13.

179 Hinca - paliuca 47 217/B KO
Karlsonyi Katika ... (énekel) old 10050 2: !w

179 Süti, süti pogácsát ... (énekel) 48 217/B KO
Kezdi a kis kézmozgást, így tanítja anyukája. két kis
kezet összenem és közben mondja: ? lapos

Kaposvár
Sümegei György, k. 1936. febr. 5. Törökország

180 ? Amikor már nagybácska volt a gyerek és kért valami finomságot a mártól, akkor a kezét kinyújtotta, tenyerét kiegyenlítette és így kért:
Isten küldte kis kosarát... (énekel) (19) KO

181 Amukája megint egy jétkkel szórakoztatta a picit, a kis ujjain balmolt és közben mondta:
A hüvelyken kezdte:
Ez elment vaddiszi (50)
Ez meglötte,
Ez hazavitte
Ez megsütötte.
A kisujját megcsavargatta:
Ez a kicsi pindurka pedig megette. (217/B) KO

182 ✓ ✓ A temperken egy kicsit esiklandozott:
Kerekeske dombocska
Itt egy kis kerkeske
Benne a kaposkicska
Benne egy nyulacska
Ene kalad a nyulacska
Ene kalad, ide kalad, ide kalad
Itt a libja, itt a libja
Es akkor félt a kőaljáig ment a kezén és megcsiklandozta, akkor nagyot reregett a kisbaba. (51) Törökország. TZO KO

182 A quárom elvessett... (énekel) a/ (217/B) KO
E.Á: Ene jártottak valamit?
Ezi csak ének. (166/182 (délraj. - Nagycsop.)

183 Cickom, cickom vagyon-e szép lányod? (énekel) (217/B) KO
Tudós utolsó TZO ! ? KO
v/ 007.1. (4.1.)

11/B.

Kaposvár ...
Sümegi György, sz. 1936. febr. 5. Törökország

184

Körtéfa, körtéfa
Köröki, keperői körtéfa ... (énekel)

166/168.

ko

217/B.

~~185~~

Csiga-tiga csere ki
Eg a házad ideki ... (énekel)

18

ko

Csiga alapító TB(z.)
166/167, 99. -> utolsó játék? !

217/B.

Ezt úgy szokták játszani, - az út mentén van egy árok, -
egy bent volt az árokban, a többiek pedig ugráltak keresztül
az árkot, és akit meg tudott fogni, a következően ő lett
bent az árokban a csiga-tiga.

!
Litt E 21/120
Lehár

- Vágás -

186

Mit mos, mit mos level katicája ... (énekel)

13

ko

217/B

~~187~~

Bijsz-bijsz medre
Csere ki a göpre ... (énekel)

14

166/100.

ko

217/B

E. Á: Ezt is játszották?
S. Gy. né: Igen ezt is játszották.
E. Á: Csalogatták az állatot?
S. Gy. né: Már nem emlékszem hogy is volt. Körben álltak és a kórtól
ki kellett bírni.
E. Á: Vagy valakinek meg kellett fogni ezt a körben lévő medvét?
S. Gy. né: Gondolom, - volt egy szdák is, - mert, hogy a szdák meg
ne legyen. Erre ma már nem emlékszem pontosan.

~~188~~

Bijsz-bijsz zöld ág
Zöld leveleske ... (énekel)

15/A

o ko

217/B.

~~189~~

Adjon Isten uborkának jónapot ... (énekel)

19

ko

II/B.

Kaposvár:...
Sünnegi Györgyné, sz. 1936. febr. 5.
Törökoppány

190
W
W

Mit játszanak lányok?
Azst játszanak lányok... (énekel)
És akkor leguggolnak körbenjárás közben.

(d) KO
166/108, 168
oj: 65

KO
217/B

191
2

Csicsen torsi bablencse
Fekete szemű menyecske... (énekel)
Istice nireu...

(v) KO
166/110. oj: 100, 110

217/B.

192
2

Kicsi ragyok én,
Majd megnörök én... (énekel)

(21) KO
oj: + puffol 0
166/216.

217/B.

193

Lilézés

Nálunk lilézésnek hívják a következő játékot:
Kettes sorban állnak, kezét fogták a gyermekek, elől
állt egy pártlan és az mondta:
Hátulso pár előre fuss. És akkor kettő futott,
egyik jobbról, a másik balról és a pártlannak meg
kellett fogni valamelyiket mielőtt a kettő össefogozik.
Ha sikerült, akkor ő állt be a sorba és akit megfogott
az lett az első pártlan és ezzel a párral is mondta,
hogy: Erecem, perecem,
Ninsem párom.
Ezt a kislányt
Ide várom.
Fuss!

217/B.

X lilézés

(ET)

KO

Ere megint futott a kettő.

E.A: És ha nem sikerült elfogni, akkor ő mandt megint elől!

Kiszámlók:
A játék előtt kiszámlózik, hogy ki legyen a húzó, vagy a
dobó. Körben állnak a gyermekek és egy az ujjával mutatott
mindegyikre és közben mondta a különböző néveket:

11/B.

Kaposvár
Sümegei György, sz. 1936. febr. 5.
Törökoppány

X

Kisdedmolók:

194

Apacuka fundaluka
Fundakávé kamanduka
Apucuk fundaluka
Fundakávé kamanduk

W

EG

T₂(2.)

kisdedmoló

217/B

Es akire a vége esett, az lett a fogó, vagy a kutyó.

195

Ádám, Éva seutek vőttek, W
Mégis sokat fészakok.
Fák mástak, aludt lopok.
Mondd meg mégis hányat lopok?

Kis

to?

217/B

193./17.

T₂

EG

Es mondott egy szalmot is akire az a szalm esett, megint az lett a fogó, vagy a kutyó.

196

Ec pec kimehet
Holnapukin bejöhete
Cérnán, a negyese
Ugorj cica az egyre
Fuss!

W

EG

193./15
'60/6P

Kisadó.
to

217/B

197

Egyelőre, kétkezőre
Három hatra
Hat kilencre
Üst a tíze
Tizenegyre
Fuss!

V

EG

Kis.
v. balda; k'elw' MO
193/13.

217/B.

T₂(?)

198

Egyedem - begyedem
Nincsen párom
Ezt a kislányt idevélrom
Fuss!

J

EG

Kis. ritu./60
lid 100 SJ 16.

217/B

11/B.

Kaposvár

Sümegei György, k. 1936. febr. 5.

Kivámulók: Törökoppány

199

Egyedem begyedem

Tengertánc
Hajdú sógor mit kíván?
Nem kívánok egyebet
Csak egy kare keményet
Keményem mellé fokhagymát
Löld ki ezt a vén maflát.

EG

217/B.

kinulók

105/16.
100/94.

SU 311.

200

Kis utcában süt a nap

Behatározott a pap
Gyertek gyerekek iskolába
Öltözzetek paprukába
Juc, piuc, lönuuc
Te vagy kinu.

EG

MO

217/B

Löld 100 SD. 17.

zita.

201

Egyedem - begyedem

Cukime
Ábri-fabri domine
Ecki-pecki tengerecki
Te mehetsz ki.

MO

Löld 100 SD 16.1.

zita.

217/B

EG

↓

Zsebkendőjáték:

217/B

202

Ezt úgy játszotuk, hogy körben állnak egy ment
hátnál, vitt egy zsebkendőt és észrevétlenül valaki
háta mögé ledobta és ha valaki észre vette, utána
futott és ha elérte addig, amíg az ő helyére be nem
tudott állni, aki ledobta, akkor ő lett a következőben,
aki ledobja. És ha be tudott állni a körbe, akinek
ledobták a háta mögé, az illető helyére kellett beállni,
aki ledobta a zsebkendőt. Ha be tudott állni akkor...

E14

? Fajdos?
1/2. LK

Löld LK (5.)

1/3.

'Tüzel niszd'
Zsebkendő

E. Á:

De haladt is meg kergette?

Igen, igen, ha észre vette, de ha nem vette észre, mikor
odaest rántott a hátra, aki a háta mögé kergette a
zsebkendőt és akkor ő lett a kergető.

Kaposvár
Sümegei György, 6. 1936. febr. 5.
Törökoppány

217/B

S van itt egy, amit úgy eddigi játszottam.
A kezésem volt zöld futó, saránykát rize volt,
és azt a bal öklünkbe fogtuk és a jobb öklünkkel pedig
ütöttük és akkor olyan sarány rize lett, mint
a sósának és közben mondtuk:

~~203~~

Töröm, töröm adakát (énekel)
Mint a Magyar Főskát
Sós légy, erős légy
Mint az eset olyan légy!

(énekel) 100 SD 19.

KO 217/B
Töröfj. / eff. u.

204

Hova mék te kis nyulacska? (énekel)

KO 217/B

~~205~~

Hol jársz, merre jársz Erzsébet asszony? (énekel)

KO

206

Süstünk, süstünk valamit... (énekel)

Ezt úgy játszottuk, hogy egymás kezét fogtuk és körbe
körbe, mint a rétes, addig énekeltek, míg mindenki
rétesre nem alakult.

SW 3 PD. (20) = + lépés? KO 217/B

lekerülőj.

Körben álltunk, egy párnaként állt a kör közepén és
mire a dal közepére értünk, mindenkinek kellett egy
párnát választani. Mindenki igyekezett a komédiájának a kezét
korongatni, hogy se kerül a párnám és ha a kör közepén
álló megint nem tudott választani, akkor újra ő maradt
bent.

o-prid.

207

Katya, Katya öreg Katya... (énekel)

KO SW 3 PD 217/B

És akkor forogtunk körbe már.

~~208~~

Kocsi, kocsi komámasszony... (énekel)

Ezt úgy játszottuk, hogy körbe tettük egymás kezét,

14 217/B

KK(5) KO

Kaposvár
 Sümegi Györgyné, k. 1936. febr. 5.
 Törökoppány

keresztbe fogtuk meg és forogtunk körbe a széken le-
 guggoltunk.

(209)

A következő megint játék mondóképpel, egy gazdaszony
 van, egy farkas és vannak kislábok. A gazdaszony
 hívja haza a libuskákat és felelnek. Közben a farkas
 igyekszik elkapni egyet, amíg hazajár.

217/B.

: Gyertek haza libuskáim!

: Nem merünk.

: Mitől féltek?

: Farkastól

: Hol lakik?

: Beretke

: Mit eszik?

: Kosfejet.

: Mibe mosakodik?

: Arany tálba.

: Mibe törölközik?

: Arany törölközőbe

: Eg anyátok! Eg apátok!

És akkor a kislábok futottak haza és a farkas közben
 igyekezett elkapni őket.

LK(c) Libitki

(33)

A következő megint játékdal.

Körbeállnak a gyerekek, közepén áll egy kis menyecske és dúckel,
 hogy: "Mosdjál, mosdjál". Ő azt csinálja, amit dúckelnek és
 ez tartozik legjobban, akkor egyet kiválaszt és azzal forog körbe,
 és a következőben ő marad bent a körben

Gj. (16)

(210)

Mosdjál, mosdjál kis menyecske... (dúckel)

LH 10000 20 K

217/B.

Iskolában tanultuk a következő dalokat:

(211)

Sárga pelyhes libuskáim csak előre képen... (dúckel)

(33)?

K

Kaposvár
Sánczi György, k. 1936. febr. 5. Törökoppány

(212) Faj pépen sült a nap
Duzzad a nágyecske ... (énekel) (u) ? KO 217/B.

(213) Hej de rigán vannak ... (énekel) (i) ? KO 217/B

E. A': Ezt a kintőreki kintotta?
: Igen, ezeket iskolában kintottuk.
Van még egy játék-dal, zöld erdőben, kis nyuszi-játék:

(214) Zöld erdőben mak-mak-mak
Játékosnak a kis nyuszi... (énekel) (j) ? KO 217/B

Három kis nyuszi van, ezek ugrálnak ki-be a körön és egy, amelyiket meglövök azt kézen fogja kettő és bíró, valaki elé leteszi és következőben a három nyuszi, aki elé leteszik.

(215) A fordulj bolhát úgy játszottuk, hogy egy ült a széken, egy a háta mögött ült és kérdezett és a bolha pedig felelt. kérdezte:

Fordulj bolha!
Nem fordulok
Meddig?
Keddig
Mit varsz?
Csókot
Kitől?

(x u)

? TB. - Fellelgetés
- kére?
LK III/3. Fellelgetés szj.

És akkor mondott egy mesét, hogy tőle, megcsókolták egymást és akkor a következő beült a székre.

Tavasszal, amikor megjelent az első fecske, hogy ne legyen a kisgyermeken szepő, a következőt mondták a fecskék:

(216) Fecskét láttam
Szepőt hánytam ... (énekel) (s) KO 217/B
Fonalat gombolyítottam
Es akkor az volt a hiedelem, hogy nem lesz szepő a gyerek.

100/77.

! Fellelgetés + szj.
-> TB (2)

II/B.

Sümegei György, 1936. febr. 5. Törökország

E.A.: Igen? Ezt a nagymama sokta mondani a gyermekre?
S.Gy.: A kisgyerek sokta mondani, mikor meglátta az első fecskét.

(217) Hol járta karamykám? (cúckel) ^{Teleszetős.} _{100/176.} KO 217/B.

Katica - bogárka (17) KO 217/B.

A kisgyermek a kezére tette is az ujjait az ujjain
föl, le, s a kisgyermek figyelte, hogy merre repül a bogárka,
— és akkor arra ment feljhez, vagy a kisgyermek arra
mentek katonának, abba az irányba.

(218) Katica bogárka merre ment feljhez? KO 217/B.
Katica bogárka, merre ment katonának? (cúckel)
Es akkor elrepült és a levele repült, arra mentek.

(219) Csüföldök: T2(2) Csüföldök (Név) 217/B.
Böske, dödölle, hönbölög a gödörbe
Böske, kutya seggit kérd be
Selyem keszkeőbe.

(220) Ilona, bilona - 4 - 217/B.
Driton jár a dereka.

(221) Cyula, bula fabula, - 11 - 217/B.
Tofásos a valaga

(222) Aladar, baladar - 11 - 217/B.
Neked krak a madar.

Mén a juhák juhainál. Ezt még Balla Péter is gyűjtötte a
Sümegei mama nagymamjától. Ezt még járták, hogy egy
kuzma kellett elmondani.

(223) Mén a juhák juhainál (cúckel) KO 217/B.
Száz estendő sűrűs, forgós
ezeknek minden el

11/B.

Kaposvár
Sümegei György, n. 1936. febr. 5. Törökország

217/B

W → Nyerges háti, csörgős körme
Kopott szőke pütyögétt
Picike kis, picike kis brandon.

224

Egy, kettő, három, négy V
Kopaszból hona megg?
Szőrt szedgetni
Minek az a kör?
Szőrt kötögetni.
Minek az a tüz?
Kopást tüzelgetni
Minek az a korpa?
Disznóknak köll adni.
Minek az a dike?
Haját ki kell menni
Minek az a lója?
Kocniat kell kenyni
Minek az a kocni?
Vásárra kell menni
Minek az a vásár?
Cifra mihót menni
Minek az a cifra miha?
Aftz kerétykedni
Minek az a kerétyseg?
Hogy a legények a lányokat kerették.

60

217/B

2. Leveles Nördke
(+100 SD 1P) 4.7% Pálkés
SN 10 371 (3.)
192/16.
'66/68

Lábod, 1975. febr. 26.
őzo. Nemes József, Hajdu Anna 73 éves.

1902.

217/B

225

Bujj, bujj zöld ág... (énekel) 15

Gyűjt: Orbán Csaba 0 KO

226

Hej dinári körök... (énekel) 4

gyűjt 6764/13. 40
114

Ez azért van, mert egy mindig a körten bent van, akkor annak a nevet: Coki. Mari mit csinált mondják, akkor annak ki köll menni.

217/B

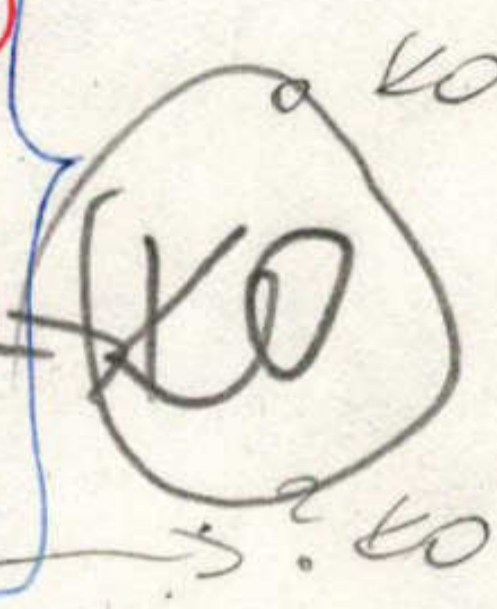
227 - 249. (?)

11/B.

1982.

Lábod, 1975. febr. 26.
ősr. Nemes József, Hajdu Anna 73 éves

- 227 Haj melója, melója... (énekel) (6) A szög közötten valós
- 228 Kis kassa fürdik fekete tóban... (énekel) (14)
- 229 Fehér liliumból ugrog a Dunába... (énekel) (4)
- 230 Járom az új károk az alját... (énekel) (28)
- 231 Hej Bella, Bella... (énekel) (12)

218/A

218/A

Lábod, 1975. febr. 26

- Bondor Erika 11 éves
- Keszence Imre 11 éves
- Varga Katalin 12 éves
- Miklós Tibor 12 éves
- Kovács Gyula 12 éves

Grújt: Orkán Csaba

Kioltások:

- 232 Eggedem beggedem bikvállakra
Szól a rigó rigoncára
Cérudra, cinegére
Cuc ki madár a mezőre
Cuc ki, akaszd ki
Had paradjon odakinn.

Kioltások

218/A

(EG)

—||—

- 233 Elem, belem buvadijo
Kupisipá kejeleto
Okman, dokman devadecetplaj

(EG)

218/A

—||—

- 234 Apacuka, fundaluka
Fundakare kamanduka
Apuka fundaluka
Fundakare ka-man-duk

(EG)

12(2)

218/A

Lábod, 1975. febr. 26.

Bondor Erika 11 éves
 Keszenice János 11 éves
 Varga Katalin 12 éves
 Miklós Tibor 12 éves
 Kozács Gyula 12 éves

Gyűjtő: Orbán Csaba

218/A.

Kioltások:

235

✓ Madarak voltak
 Földre szálltak.
 Bizakemet kedgettünk
 Hínyt mondasz te kis gyerek,
 Te meg, te?

Káll.

218/A

Ötöt
 Egy, kettő, három, négy, öt.

EG

236

✓ Egy, kettő, három, négy
 Kopas barát hona meggy?
 Nem meggék én messzire,
 Csak a falu végére
 Szil-bál-balmabál
 Tengericki, cucc ki Pál.

-1-

218/A

60
~~60~~

237

✓ Egy, kettő, három, négy
 Kopas barát hona meggy
 Pápára dolmányt
 Debrecenbe pipacst
 Gyere vissza, ne menj el
 Itt egy marék gekkenye
 Végé nyitja bundicskát
 Takard bele kis cicát
 Én fogom a farkát
 Te fogod a lukját.

-1-

218/A

60

Körusban mondják:

238

✓ Taknyos kását főzettem
 Kapkára vettem
 Aki először megnélal
 Az eszi meg a taknyos kását
 A nőnek harminc szabd kénei
 Hihu, beku, habakukk.

EG

218/A.

III/B.

Lábad, 1975. febr. 26.

Árnyék: Orbán Csaba

- Bondor Erika, 11 éves
- Keszence János, 11 éves
- Varga Katalin, 12 éves
- Hildos Tibor, 12 éves
- Koröcs Gyula, 12 éves

Kitalálások:

239

Ekeke, pekete, cukete more
 Áncos, páncos pappangore
 Szákereskezo.

EG 2. febr. 12.

218/A

—||—

240

Eggen^M, ketten^M, hátor, néber
 Ökör, vigar, lengyel tákló
 Katona, véber^{BEBER}, vice^{BICE}
 Mi-re 12.

EG

218/A

—||—

~~241~~

Downton tönk a diót, a diót

(énekel) 2 KO M

218/A

~~242~~

Kocsi, kocsi komáwastony
 Híct vagy olyan sorúny aszony?
 Azért megok sorúny aszony
 Hett a lányom cigány aszony
 Szél fújja pantlikáját
 Hármat lepi a boknyáját
 Kap boknya

(énekel) 0 KO

FX

218/A

243

Hármat tojott a fürjiske...

(énekel) M KO

218/A

244

Nyírtuk ki a galambházat...

(énekel) O KO

218/A

245

Gyertek háza kibeszéim!
 Nem menek
 Mitől féltek?
 Farkastól
 Hol a farkas?
 Bokorban
 Mit csinál?

MB

106/98. 1... ludim
 Félésed TR (3)

11/B.

Lábod, 1975. febr. 26.

Gyűjt: Orbán Csaba

218/A

Mosdik
Milyen mosdik?
Amúgy medencében
Mivel fürdik?
Hímesek farkával
Gyertek haza libuskáim

szü. Laci
vk 11/1. Tüzet iszogat?
szendvicsek

218/A

247

a

Tüzet taplót hordozok, hordozok
Aki tudja, meg ne mondja
Mene van az ország útja
Tüzet taplót hordozok, hordozok
Aki tudja meg ne mondja
Mene van az ország útja.

9

248

Büjj, büjj zöld ág, zöld leveleske... (énekelnek)

15

218/A.

o ko

Vége a 11/B. oldalnak